

SPORT. Karriären som spelare är över. Nu börjar en ny. Tillsammans med **Peter Lundberg** basar **Daniel Norrmén** över herrarnas öspelslag till sommaren. Utan att egentligen haft en tanke på att bli tränare.

– Det är egentligen inget krav på tränarutbildning, säger han. Man har väl det mesta naturligt sedan tidigare och mycket egen erfarenhet.

Och erfarenheten säger en sak – att hela tiden ha en öppen dialog med spelarna. Om just den biten och mer om sin ledarstil berättar Norrmén på sportsidorna. SIDAN 14

Mamma bötfälls för trots mot beslut om vårdnad

Barnens pappa hade av sagt sig vårdnad och umgängesrätt

NYHETER. En tvåbarnsmamma har böter på 750 euro att vänta efter att hon tog barnen med sig till Sverige över jul och nyår – trots att nyårshelgen var pappans enligt tingsrättens vårdnadsbeslut.

– I augusti i fjol lämnade han barnen till mig efter ett par timmars umgänge och gav mig samtidigt ett brev där han av sade sig både

vårdnad och umgängesrätt. Sen dess har jag inte hört något från honom så barnen och jag beslöt att fira jul och nyår i Sverige, berättar mamman.

Men två dagar före julafton fattade tingsrätten beslutet att barnen, enligt pappans önskan, skulle vara hos honom på nyår. Rätten kom till att pappan hade skrivit brevet när

han mådde dåligt och fäste inget avseende vid det.

– Jag tycker att rättsens dom var märklig, säger mamman.

Nya Åland har sökt kontakt med pappans juridiska biträde men inte lyckats.

SIDORNA 4-5

FASTIGHETSAFFÄRERNA

Torkmark såld i december

NYHETER. I december 2008 köpte Ab Lantbruk ett cirka 17.000 kvadratmeter stort markområde invid Färjsundet för 65.000 euro.

Det betyder att bolagets planer på en stor torkanläggning där nu kommit ett steg vidare. I november fick bolaget ett förhandsbesked från Saltviks kommun, som preliminärt ställde sig positiva till planerna.

– Det går att rätt håll. Vi har ritningar men har inte sökt om byggnadslov än, säger vd **Sture Blomqvist**.

Se hela listan på fastighetsaffärerna i december på... SIDORNA 10-11

Sjätteklassister tävlar i radio

FOLK. Jesper Holmström tävlar för Föglö, Mimmi Johansson tävlar för klass Lågskår i Övernäs och Tim Uhlenius tävlar för Eckerö i Kunskapscupen. I går bandades det första programmet in.

– Jag hoppas på frågor om låttexter, säger Mimmi Johansson. SIDAN 7

BLODET DROPPAR
BLODET DROPPAR...

Individuellt om klimakteriet

SERIE. Eva har haft kraftiga besvär under hela klimakteriet.

– Karlar kan inte förstå hur djävulskt det är, säger hon.

Majken däremot har aldrig haft något bekymmer med sin mens, inte heller under klimakteriet.

– Mensen slutade pang bara.

Tredje delen av artikelserien Blodet droppar handlar två olika sätt att genomgå klimakteriet. SIDAN 13

Tänk på maten! Skaffar man en liten kattunge bör man också vara medveten om att den har speciella behov vad födan beträffar. Fel diet kan leda till allvarliga sjukdomar senare i livet. Foto: SEPPO SARKKINEN

Nu börjar Nyans nya husdjursserie

HUSDJUR. Undrar du över något som har med husdjur att göra eller har du roliga eller fina fotografier av din älskling?

Då skall du vända dig till oss! Nya Ålands nya husdjursserie kommer

till en stor del att utgå från läsarfrågor som vi låter olika experter besvara.

Vi är mycket glada över att ha fått veterinär **Rosalie Palmer** som medarbetare, hon kommer att besvara de frågor som handlar

om husdjurens hälsa. I dag berättar hon om vad man skall tänka på då man väljer mat till sin hund eller katt.

SIDAN 2

kultur

8

Regnbågsfyren och Ålands filminstitut bjuder in till festival på lördag.

ekonomi

12

”Man kan föreställa sig börsen som en kula, som rullar framåt mellan väggar av gummisnoddar.”
BÖRSKRÖNIKÖREN MATHIAS SÖDERBACK OM UPM.

folk

12

”Om allt går enligt planerna tar det 4,5 år.”
DAGENS ÅLÄNNING ANTON STENBACK OM SINA STUDIER.

åland 24 ikväll

Sportmagasinet gästas av golftränaren **Niklas Rajamäki** samt **Erika Johansson** från JIK-volley.

REA PÅ MATTOR, MATGRUPPER M.M.

TILLFÄLLET

husdjur

Fråga om husdjur

Funderar du på att skaffa en fågel och vill veta hur stor buren skall vara för att fågeln skall må bra? Eller vill du veta vad som krävs för att bli en god matte eller husse för en sköldpadda? Eller om det finns något att göra för att hunden inte skall vara rädd i bilen? Då skall du vända dig till oss!

Nya Ålands nya husdjursserie kommer till en stor del att utgå från läsarfrågor som vi låter olika experter besvara. Vi är mycket glada över att ha fått veterinär **Rosalie Palmer** som medarbetare, hon kommer att besvara de frågor som handlar om husdjurens hälsa. Inom den här serien kommer det också att rymmas oli-

ka reportage och dessutom hoppas vi naturligtvis att ni läsare bidrar med att skicka in fotografier (till redaktion@nyan.ax) på era älsklingar.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Begagnade bilar på Åland

Fiat PUNTO 80 1,2 16 V ELX -02

Mätarställning: 142000 km
Pris: 3.950 €

Citroën XSARA PICASSO 1,8 I -01

Mätarställning: 75500 km
Pris: 8.950 €

BMW 523i Touring Aut. -98

Mätarställning: 147500 km
Pris: 13.250 €

BILCENTER
www.bilcenter.ax
Uppgårdsvägen 18,
Bilförsäljning: vardagar 9-17, lördag 10-13, tel 12 551
Reservdelar: vardagar 8-16, tel 12 552

Volvo V70 2,4 140 HK -03

Mätarställning: 77500 km
Bensin, automat, svart, Ålands såld, en ägare, automat, hel läder, automatisk klimatanl. farthållare, dstc, alufälgar på sommardäcken, servicebok

Pris: 20.850 €

Mercedes-Benz C180 Kompr. -04
Mätarställning: 55.000 km
Bensin, automat, ål.såld, 1 ägare, märkesservad, auto klimatanläggning med 2 zoner, esp, airbags, krockgardiner, farthållare mm. **Avbet. 360,-**
Pris: 24.950€

Toyota Yaris 1,4 Diesel DEMO
Mätarställning: 500 km
Diesel, manuell, metallicfärgad
Pris: 19.200 €
Toyota Prius HSD Executive DEMO
Mätarställning: 500 km
Hybrid, automat, mörkblå-metallicfärgad
Pris: 33.900 €

Toyota Corolla Verso 1.8 Linea Sol DEMO -08

Mätarställning: 3.000 km
Manuell, grafit grå, sommar och vinterdäck, aluminium fälgar, automatisk tvåzons ac, radio/cd, multifunktionsratt, armstöd förarstol och passagerare fram, easy flat system, el fönster fram/bak, el speglar, ipod anslutning, bluetooth handsfree, parkeringssensor.

Pris: 25.900 €

berrolfs
Uppgårdsvägen 14, tel 22 285
Öppet: vardagar 9.00-17.00, lördag 11-14

Opel Meriva Cosmo 1,6 -04
Mätarställning: 58.000 km
Pris: 12.500 €
Saab 9-3 2,0 SE 5 D -98
Mätarställning: 118.000 km
Pris: 8.800 €
Opel Vectra GTS 2,2 -03
Mätarställning: 132.000 km
Pris: 13.400 €
Volvo 830 farmare -95
Mätarställning: 276.000 km
Pris: 4.900 €

Opel Zafira Comfort 1,8 16 V -03

Mätarställning: 195.000 km
Bensin, manuell, silverfärgad, sommar + vinterdäck, cd/radio, elhissar, elspeglar, ac manuell, ställbar ratt, fjärrstyrt centrallås, mörktonade rutor, 7 personers med 3 punktsbälten, metallfärg

Pris: 14.900 €

– Vägen till en bra affär –
BILHALLEN
Elverksgatan 7, Tel *19 800
• Vardagar 8-17, lördagar 10-13
• Stanley 527 720, Niklas 527 722

Renault Megane 1,6 16V HB Dynamique -06
Mätarställning: 40.000 km
Pris: 16.900 €
Volvo V50 2,4 (140hk) Kinetic -05
Mätarställning: 57.000 km
Pris: 22.900 €
Honda CIVIC 1,6 VTEC HB -01
Mätarställning: 98.200 km
Pris: 10.900 €

Volvo XC70 2,4T (200hk) Automat -01

Mätarställning: 114.000 km
Bensin, automat, röd, s+v-däck, radio/cd, automatisk klimat, elhissar fram o bak, elspeglar, farthållare, färrdator, halvläder klädsel, motor-kupéuttag, delbar dragkrok, vinge bak, rails, elinfällbara ytterbackspeglar, automatisk avbländning innerbackspegeln, dimljus fram.

Pris: 21.800 €

MOTOR COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN
Västra utfarten
Tel. *5252. Tom Enestam 525 303,
Tony Sommarström 525 309
www.motorcompany.ax

Märkligt bra delar!

BROMS
-KLOSSAR
-BACKAR
-SKIVOR

MasterParts Foster

DAX
DELAR MED FÖRDELAR
Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210
vard. 8.30-17.00

LEDIG ANNONSPLOTS

Kontakta **Nya Ålands** annonsavdelning, tel 23 444, fax 23 450 eller e-post annons@nyan.ax

Tiggande ögon. Om hunden blir van vid att få små godbitar genast då matte eller husse äter eller då den tigger har man snart en ögontjänare vid matbordet. Ger man hunden mat två gånger per dag och vid regelbundna tider minskar tiggandet.

Foto: TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

Hundmat skall ges med bondförnuft

Intresset för hundar har under de senaste åren ökat markant på Åland, bara Ålands kenneldistrikt har i dag cirka 700 medlemmar och hela nio medlemsföreningar.

Den som inte har haft en hund förr har mycket att lära sig. Många blir bland annat villrådiga inför alla olika matprodukter som finns i sortimentet.

Vad skall man egentligen välja till sin nya fyrbenta kompis? Är det skillnad på hundmat och hundmat? Vad skall man tänka på om man väljer att tillreda hundmaten själv?

Vi har bitt veterinär **Rosalie Palmer** ge sin syn på saken.

–Mat är ett stort och mycket omdiskuterat ämne med mycket tyckande och lite vetande, konstaterar hon.

–Jag brukar säga att hunddjuren är allätare och att all hundmat som säljs i dag är bra och ok för de flesta. Tyvärr har vår moderna hundavel gjort att många hundar har blivit överkänsliga på sätt eller annat och ofta innehåller hundmaten någon ingrediens som många hundindivider inte tål. Då får man välja ett foder som innehåller ett mindre antal och mera utvalda ingredienser och därmed blir maten också dyrare.

Enligt **Rosalie Palmer** kan

Enormt sortiment. Butikshyllorna är fulla av olika matprodukter för hund och katt. De dyrare produkterna baserar sig oftast på forskning och är därför också ofta bättre än de allra billigaste.

Foto: JONAS EDSVIK

man generellt säga att det finns mera forskning bakom de dyrare sorterna. Heltäckande listor på bra eller dålig hundmat saknas.

–Men jag vet att det cirkulerar sådana listor i diverse forum för olika hundraser, till exempel för boxer och west highland white terrier, där atopi, det vill säga inandningsallergi, är ett stort problem, säger Palmer.

–Vill man ge hemlagat bör sunt bondförnuft råda, hunden har liknande näringsbehov som vi, men har ett större behov av proteiner och fett. Man bör komma ihåg att hunddjuren i naturen äter hela sina bytesdjur inklusive skelettet som innehåller kalk och därför bör rena proteinprodukter såsom kött och fisk alltid balanseras med kalk, annars blir kalk-fosfor-balansen fel och det kan bli förödande för

växande hundar, särskilt av storvuxna raser.

Blir överviktiga

Palmer betonar att man, om man ger hunden hemlagat, måste se upp med mängden mat.

–Många hundar som får hemlagat blir överviktiga. Vuxna hundar mår bra av att äta två gånger per dag, gärna vid regelbundna tider så tigger de mindre. Mängden mat anpassas till hullet, man bör kunna känna revbenen under ett tunt lager fett under huden.

Hur är det då med kattmaten?

–Det är en märkbar skillnad på hundars och katters näringsbehov. Katter är inte allätare utan strikta carnivorer, det vill säga köttätare. Men här gäller också att det är högst onaturligt att ge katter rena kött- och fiskbitar, kattedjuren äter också bytesdjuren hela. De får i sig kolhydrater via bytesdjurens tarminnehåll. För katter är den rena kött- och fiskdieten för kväverik och därmed belastande för njurarna vilket ofta orsakar ett för tidigt åldrande med njursvikt som följd, säger **Rosalie Palmer**.

–Förresten, var i världen ses kattedjur fiska? Fisk är faktiskt inte en naturlig föda för katter, därmed inte sagt att fisk är en utmärkt proteinkälla.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Ny vd. Lars Näslund blir vd för Birka Cruises. Foto: PRIVAT

Näslund ny vd för Birka Cruises

Birka Cruises har fått en ny vd. I mitten på februari tillträder Lars Näslund på posten.

Ett pressmeddelande meddelar att Lars Näslund, 51 år, utsetts till ny vd för Birka Cruises och ersätter därmed **Wiveca Burgaz** som slutade i oktober.

–Med sin breda erfarenhet är Lars Näslund precis den kraft vi behöver för att ytterligare stärka Birka Cruises position på marknaden, säger **Björn Blomqvist** som är vd för Eckerökoncernen.

Näslund kommer närmast från posten som försäljningsdirektör i Norwegian, Skandinavien största lågprisflygbolag. Bakom sig har han knappt 30 års erfarenhet från reseindustrin och har haft ledande positioner på hotell-, charter- och affärsreseföretag.

”Vd för Best Western Hotels, Sverige, Operation Manager för Choice Hotels, Sverige, försäljningsdirektör för Bennett BTI Nordic och marknadschef för Atlas Resor är några av hans tidigare meriter”, skriver man i pressmeddelandet.

–Jag har ägnat nästan hela mitt yrkesliv åt resebranschen. Jag hoppas att mina skiftande erfarenheter kommer väl till pass när jag nu ger mig in i kryssningsvärlden. Den innehåller ju allt–hotell, charter, affärsresor och nöjesliv, säger Lars Näslund.

Han tillträder 16 februari och som vd för Birka Cruises ansvarar han för kryssningsverksamheten med Birka Paradise.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Bilförsäljningen ökade år 2008

■Bilförsäljningen på Åland ökade ordentligt under 2008. Enligt Motorfordonsbyråns statistik såldes 628 person- och paketbilar under förra året vilket är en ökning med 29 procent, eller 142 bilar, från 2007. Under fjolårets sista månad såldes totalt 33 bilar vilket var en ökning med 83 procent jämfört med föregående år.

I ett stort reportage den 5 januari berättade Nya Åland om ökningen, men då fattades december-siffrorna.

Bland bilmärkena sålde Volkswagen bäst på Åland under 2008 med totalt 93 person- och paketbilar följt av Ford med 77 och Toyota på 76.

Även antalet importerade bilar ökade under 2008, med cirka 21 procent. (mt)

Fyra dagars rättegång om porrkungens krav

Svea hovrätt avgör Kaupthings ansvar inför ÅAB-affär

I går inleddes den fyra dagar långa rättegången i Svea hovrätt om porrkungen Berth Miltons krav på 44 miljoner kronor på Kaupthing Sverige.

Om ett par veckor ska Ålandsbanken fatta beslut om köp av Kaupthing.

Egentligen är detta en gammal nyhet, känd av de flesta sedan länge i bankvärlden.

–Men jag förstår ju att den fått ny aktualitet i och med Ålandsbankens köpbud på Kaupthing, säger Ålandsbankens vd **Peter Wiklöf**.

Missnöje med mäklare

Bakgrunden är följande, enligt Dagens Industri:

Berth Milton kallas i pressen för ”porrmogul” efter att ha noterat faderns företag Private Media Group på Nasdaq-börsen 1999 och fått det att växa rejält.

Vid sekelskiftet var Milton storkund i Matteus fondkommission som senare köptes av Kaupthing Sverige. En mäklare inom Matteus uppges år 2000 ha omsatt 3,3 miljarder kronor i olika aktieaffärer för Miltons räkning på två år.

Milton hävdar att mäklaren agerat ansvarslost och gjort affärer utan hans tillstånd. Detta ska ha kostat Milton 44 miljoner kronor, pengar som han via sin advokat nu kräver av Kaupthing.

Kaupthing vann

I fjol avgjordes tvisten i tingsrätten. Kaupthing vann målet och Milton överklagade till Svea hovrätt. Han vill att Kaupthing döms ansvarig och

Följer med. Ålandsbankens vd Peter Wiklöf följer med rättegången i målet Berth Milton-Kaupthing Sverige i Svea hovrätt – men på avstånd. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

åläggs betala pengarna till honom.

–Vi följer med allt som har med Kaupthing att göra. Den aktuella tvisten har sin början i en affär som gjordes under tiden före Kaupthing, konstaterar Peter Wiklöf.

Han vill inte spekulera om

hur utgången i hovrätten kan tänkas bli.

Väntar ni på hovrättsdomen innan ni avgör om det blir Kaupthingköp eller inte?

–När våra jurister har gjort sitt arbete med att granska Kaupthings böcker tar vi ställning.

Målet från början var att beslutet ska fattas i månads-skiftet januari-februari, alltså inom ett par veckor.

I Svea hovrätt ligger också ett annat ärende med Kaupthing som part och väntar på avgörande. Det rör Kingston Finance Ltd.

Vad handlar det om?

–Vi vet att det finns saker och ting att utreda. När vi har gjort det arbetet tar vi ställning, svarar Peter Wiklöf.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Liberaler om (s)-finansmotion: Budgetdebatt som mess-spalt

LAGTING. Socialdemokraterna gör lagtingsdebatten till en liten mess-spalt.

Det tyckte Olof Erland (lib) när Barbro Sundback (s) efterlyste ekonomiska stimulansåtgärder från landskapsregeringen i gårdagens debatt om tilläggsbudgeten för 2008.

Den socialdemokratiska lagtingsgruppen vill ha en skrivelse i tilläggsbudgeten om åtgärder för turism, energiförsörjning, IT och äldreboende.

–Jag blev förstummad när jag läste socialdemokraternas motion, sade Erland.

Motionen gäller en budget som tog slut vid årsskiftet. Att den har effekter flera år framåt är en annan sak, tycker han. Partikamraterna **Folke Sjölund** och **Åke Mattsson** var inne på samma linje.

–Man frågar efter någon

som inte finns, tyckte Åke Mattsson.

Folke Sjölund tyckte att debatten om framtida åtgärder kan vänta till mars, när lagtinget tar itu med den första tilläggsbudgeten för 2009.

Fick stöd

–Det förvånar mig att liberalerna inte klarar av en öppen och fri debatt, svarade Sundback, som fick stöd av andra oppositionspartier:

Det är tradition att lagtinget skall kunna föra en bred diskussion om ekonomi i budgetdebatten, sade **Roger Jansson** (fs).

Och **Danne Sundman** (ob) tyckte att man kan låta talmannen avgöra när debatten glider för långt från ämnet.

Se på näringsavdelningen

Barbro Sundback gillade inte heller regeringens planer på att pröva alla nya anställning-

ar. Vore det inte bättre att pröva hela verksamheter snarare än att väga varje enskild tjänst på guldväg?

Näringsavdelningen, till exempel – skall den fortsätta vara ”en jordbruksavdelning med några EU-konsulenter för näringslivets behov”?

–Jordbruket står väl för två procent av bruttonationalprodukten.

Kanske det, men jordbrukssektorn sysselsätter indirekt betydligt fler, svarade näringsministern **Jan-Erik Mattsson** (c) som undrade hur jordbruket skulle se ut om Sundback vore näringsminister.

Stämplas

Det går tydligen inte att diskutera strukturförändringar inom jordbruksförvaltning eller skärgårdstrafiken utan att stämplas som någon som är ”emot den”, sade Roger Jansson.

–Så är det inte.

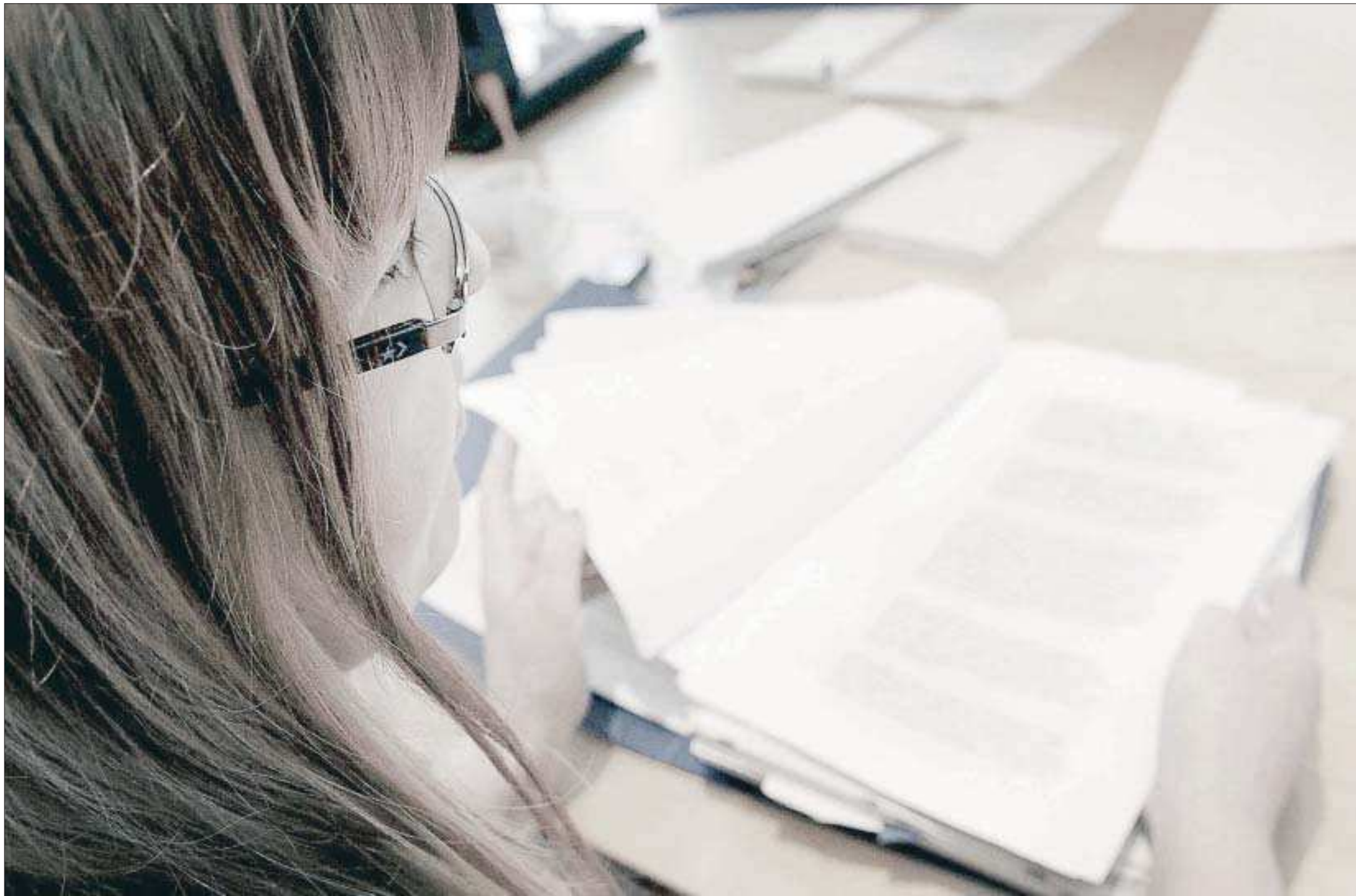
Förstummad. Olof Erland (lib) tyckte att socialdemokraternas finansmotion om åtgärder för näringslivet hör hemma i en annan debatt. Foto: JONAS EDSVIK

Inom skogsbruksförvaltningen är det kanske bara 20 procent av tjänstemännen som sysslar med EU-relaterade ärenden.

–Men jag är pro-jordbruk-

politiker, försäkrade Jansson. Förslaget till tilläggsbudget går nu vidare till finansutskottet.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Riskerar böter. Mamman riskerar böter på 750 euro för att hon firat nyåret i Sverige med de två barnen eftersom helgen enligt ett tidigare vårdnadsbeslut var pappans. I augusti frånsade sig pappan vårdnad och umgänge, något som rätten dock inte fäste något avseende vid.

Foto: JONAS EDSVIK

Tvåbarnsmamma kan dömas till 750 euro i böter

”Pappan sa nej till umgänge men ändå måste jag betala”

En åländsk mamma trotsade tingsrätten och tog sina barn med till Sverige för att fira jul och nyår.

För det får hon nu troligen 750 euro i böter – trots att barnens pappa i augusti avsåg sig umgänge.

Mamman har tagit kontakt med Nya Åland för att berätta om tingsrättens, som hon ser det, märkliga beslut.

–Trots att barnens pappa så sent som i augusti i fjol skrev ett brev där han gav mig ensam vårdnad och avsa sig sin umgängesrätt med barnen fattade tingsrätten två dagar före julfest beslutet att pappan skulle ha barnen hos sig under nyårshelgen.

Då hade hon och barnen sedan flera månader tillbaka planerat att fira både jul och nyår i Sverige, och med full vetskap om att böteshotet kan förverkligas stannade hon och barnen kvar i Sverige under helgerna.

750 euro är mycket pengar för en ensamstående, arbetsökande mamma, konstaterar hon.

–Så jag funderade mycket fram och tillbaka. Men mitt äldre barn tyckte att jag skulle ta risken. Ta böterna, mamma, sa han.

Lång historia

Den här tvisten har, liksom många andra vårdnadstvister, en lång historia.

I rättsens olika beslut kan man läsa följande:

■2006 fastställde tingsrätten att vårdnaden av barnen skulle vara gemensam och att föräldrarna skulle dela på helger och sommarlov. Domen överklagades till Åbo hovrätt som kom med sitt beslut i fjol.

■I maj 2007 anhöll mamman om att tingsrättens beslut skulle ändras så att hon skulle få ensam vårdnad och att pappan skulle få enbart övervakat umgänge med de två barnen som är födda 2000 och 2004. Pappan, som fått besöksförbud i samband med att han dömts för att ha misshandlat henne under julhelgen 2006, ville att den gemensamma vårdnaden skulle kvarstå.

■I april i fjol fattade tings-

rätten det nya beslutet om vårdnad och umgängesrätt. Tingsrätten kom till samma slutsats som tidigare – att vårdnaden ska vara gemensam.

Ny misshandel

Bland annat det här framgår ur tingsrättens beslut i april 2008:

■Mamman har motiverat sitt yrkande på ensam vårdnad bland annat med att pappan har misshandlat och hotat henne på nytt i april 2007 inför barnen. I realiteten var det efter det omöjligt att förverkliga gemensam vårdnad.

■Pappan har uppgett att mamman har samarbetsvärigheter och att hon därför inte kan få ensam vårdnad.

Psykologvittne

■Ett vittne, psykolog, har agerat medlare i ett tidigare skede av tvisten och har berättat att det inte fanns någon direkt ovilja från mammas sida att samarbeta med pappan, men att det inte gått

efter misshandeln. Också andra vittnen har berättat att mamman har försökt upprätthålla umgänget mellan barnen och pappan fram till misshandeln. Psykologen har även framfört att det ska räknas till fördel för pappan att han vill träffa barnen.

”Händelsen i april 2007 var allvarlig, men utgör den ett hinder för gemensam vårdnad”, är frågan som tingsrätten ställer sig – och svaret blir alltså nej. Misshandeln var inget hinder och umgänget stred inte mot barnens bästa.

Skrev ett brev

En punkt i beslutet från förra våren var att pappan efter fyra övervakade umgänges-tillfällen skulle få ha barnen hos sig varannan helg och vartannat lov. Nyårshelgen 2008-09 var pappans, enligt beslutet.

Men i augusti i fjol hände något. Under ett umgängestillfälle då pappan haft barnen bara två timmar återlämnade han dem till

mamman samtidigt som han överlämnade ett brev som han skrivit.

Avsa sig umgänge

Så här lyder brevet:

”Härmed önskar jag att gemensam vårdnad upphör och att modern XX tilldelas ensam vårdnad. Kan påbörjas omedelbart. Jag skriver på officiella handlingar i ärendet vid ett senare tillfälle. Jag önskar heller ingen umgängesrätt. Jag lämnade över barnen redan 29.8 2008 på egen begäran. XX accepterade detta”.

Brevet finns med som bevismaterial i rättegången.

–Efter det har jag inte hört något från pappan, berättar mamman för Nya Åland.

Varit upprörd

Därför kom stämningen till rättegången den 22 december överraskande för henne. I oktober hade barnens pappa nämligen lämnat in ett yrkande till tingsrätten där han ville ha barnen över nyårshelgen enligt det tidigare umgängesavtalet.

Tingsrätten kom fram till att pappan hade avbrutit umgänget och skrivit brevet när han varit upprörd över en avbruten personrelation, att han hade berättat detta för barnen, gråtit och ”rentav sagt att han inte ville/förmådde träffa barnen då”.

Rätten ansåg att brevet inte kunde anses uttrycka pappans slutliga vilja och att inget avseende skulle fästas vid det. Därför fastställdes vitet om 750 euro.

”Lyssnar och förstår”

Mamman vill passa på att ge en eloge till daghemmet och skolan i kommunen där familjen bor.

–Personalen lyssnar på barnen och förstår. Där får de känna sig trygga.

Nya Åland har sökt pappans juridiska biträde för att få en kommentar till artikeln och kontaktuppgifter till pappan, men kontaktförsöket misslyckades i går.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Advokat Guy Björkqvist: Barnen borde få säga sin åsikt

Aktivare barnroll. Advokat Guy Björkqvists åsikt är att barn oftare än i dag borde få säga sin åsikt i vårdnadstvister i domstolen.
Arkivfoto: MAJ-LEN LINDHOLM

Huvudpersonerna – barnen – i en vårdnadsvist är oftast osynliga i rätten.

–Personligen anser jag att också barnen borde ha möjlighet att säga sin åsikt, säger advokat Guy Björkqvist.

Han har biträtt mamman i vårdnadstvisten som Nya Åland berättar om här intill.

Rent allmänt är hans ståndpunkt, efter 20 år och flera tusen rättsprocesser, att också barn under 12 år borde få sin röst hörd när beslut som rör dem ska fattas.

–Jag kan påminna mig bara en enda gång när rätten har hört barnet, berättar han.

Kan höras

Lagen om vårdnad av barn och umgängesrätt stadgar att barn kan höras personligen i domstolen, om det av vägan-de skäl är nödvändigt för att ärendet skall kunna avgöras. Hörandet är möjligt bara om barnet ger sitt samtycke och det är uppenbart att det inte skadas.

–Om barnet har fyllt 12 år, eller om det är tillräckligt moget fast det är yngre, går det inte att verkställa umgänge mot barnets vilja. Barnen ska inte bestämma, men de ska i högre grad än nu få medverka, åtminstone ner till sju-åttårsåldern, säger han.

Barn är ofta lojala mot båda föräldrarna, konstaterar han,

och vårdnadstvister som förs inför rätta är alltid mer eller mindre inflammerade.

–Men man måste också komma ihåg att de allra flesta vårdnadsuppgörelser sker i godo.

Skulle det vara bra om barnet hade ett eget ombud med i domstolen?

–Ja, varför inte? Barnet har ju ett eget intresse i målet.

Guy Björkqvist påminner om att det handlar om barnets rätt att träffa sin förälder, inte om föräldrarnas rätt att träffa sitt barn.

Aktivare barnroll

Den linjen var också **Eva Gottberg** inne på i en intervju i Nya Åland 2007. Hon är professor vid Åbo universitet och resursperson vid det finlands-svenska kompetenscentret där hon svarar på juridiska frågor om barn i vårdnadstvister.

Eva Gottberg berättade om exemplet Norge, där en psykolog sitter med i domstolen, föräldrarna ingår provavtal och myndigheterna aktivt följer med hur det fungerar. Också i Esbo i Finland försöker man med hjälp av särskilda medlingsdomare ge föräldrarna en aktivare roll för att lösa problemet.

Hon såg också framför sig en aktivare roll för barnen i en vårdnadsvist.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Klara med kartläggningen. Från vänster vattenbiologen Mikael Wennström, utredaren Susanne Vävare och miljöministern Katrin Sjögren (lib).

Remissrunda väntar

Regelverk för renare vatten

Gott eller utmärkt vatten till år 2015.

Det är målet när EUs vattendirektiv skall förverkligas på Åland.

Men det är tveksamt om tiden räcker till, enligt experterna som tagit fram förslaget till åtgärdsprogram. Nu skall det ut på remiss.

Det är EU-lagstiftningen som driver utvecklingen mot renare vatten på Åland framåt.

I går presenterade land-skapsregeringen förslag till ett åtgärdsprogram för kust-, yt- och grundvatten och en förvaltningsplan.

Vattendirektivet som gäller alla EU-länder går ut på att alla yt- och grundvattenområdens ekologiska och kemiska tillstånd skall vara ”gott eller utmärkt” senast år 2015.

Det här är första gången ett åtgärdsprogram tagits fram för hela Åland, säger utredaren **Susanne Vävare**.

Om människan inte fanns

Ett led i arbetet var att uppskatta hur vattenkvaliteten på Åland skulle ha varit om människan inte fanns. Och tack vare finländska och svenska forskare kan man få värden för det, berättar vattenbiologen **Mikael Wennström**.

–Provtagningar från 1400-talet vore det bästa, säger han med ett litet leende.

Men forskarna har åtminstone tillgång till siktdjups-mätningar som gjorts sedan 1900-talets början, och klorofyll-a-mätningar som visar förekomsten av växtplankton i vattnet. De uppskattade mängderna växtplankton i åländska vatten i början av 1900-talet blir referensvärden för det här åtgärdsprogrammet.

Tre typer

På Åland har kustvattnet indelats i tre typer - innerskärgård, mellanskärgård och ytterskärgård. Innerskärgården har liknande förhållanden som fastländska vatten. I ytterskärgården är planktonvärdet högre ju närmare fastlandet man kommer. Och ju längre västerut på Åland man mäter, desto närmare kommer man de svenska värdena.

De godtagbara avvikelserna från referensvärdena kan vara upp till 50 procent.

38 av de 50 områden där man hittills tagit prover klassificeras som ”problemområden” där man måste vidta åtgärder för att höja kvaliteten till en godkänd nivå. Värst är läget i Ämnäsviken och Kaldersfjärden, där Ålands an-

delsslakteri släppte ut orenat vatten under många år.

Ödkarbyfjärden, Vandöfjärden och Örrfjärd är avsnörda inre vikar med låg vattenomsättning och de är därför mycket känsliga för lokal påverkan.

Vattnet på nordvästra Åland var sämre än vad Wennström väntat sig.

–Siktdjupet har försämrats betydligt på 100 år – kanske 30-40 procent.

Medlemsländer kan fatta beslut om kompletterande åtgärder om det visar sig att man inte kan uppnå målet inom den tid som bestämts.

Sådana kompletterande åtgärdsprogram ingår i åtgärdsprogrammet för fiskodlingar, jordbruk, skogsbruk, bosättningar, trafik och industri. För fiskodlingar rör det sig om odling på land med hög re-ningsgrad, möjligheterna att få igång musselodlingar och att använda östersjöfisk som råvara för fodret.

Kan få extra tid

Om det visar sig att man inte kan uppnå målen inom utsatt tid så kan tidsfristen förlängas – av tekniska skäl, om det är oproportionerligt dyrt eller omöjligt på grund av naturliga förhållanden.

Det går knappast att nå

målet inom alla vattenområden på Åland till år 2015. Så landskapsregeringens förslag blir att ”god ekologisk och kemisk vattenkvalitet” skall uppnås i innerskärgården senast år 2021 och i inner- och ytterskärgården senast 2028.

Förvaltningsplanen och åtgärdsprogrammet går nu på remiss till alla landskapets byråer, till kommunerna och till landskapets miljö- och hälsovårdsmyndighet. Landskapet skall tillsammans med representanter för de berörda näringarna fastställa vilka åtgärder som man bör satsa på.

–Och det är viktigt att få med allmänheten, säger miljöministern **Katrin Sjögren** (lib).

Ej utredning som Åsub gjort visar att Östersjöns hälsa är viktig för många ålänningar.

Förslagen till åtgärdsprogram och förvaltningsplan finns att läsa på landskapsregeringens hemsida. Skriv ”vattendirektiv” i sökrutan uppe till höger.

Åtgärdsprogrammet skall vara klubbat och klart vid årsskiftet.

Text & foto:
PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Misshandel i Mariehamn

■Två fall av misshandel har anmälts till polisen. Natten till i lördags blev en person slagen med en knytnäve någonstans i Mariehamn.

Flera fall av stöder

■Flera stöder har ägt rum runt Åland den senaste tiden.

I Jomala snattade någon i helgen från en bostad en plånbok som innehöll kontanter. I helgen stals också en cykel

Vid midnatt i söndags ägde ytterligare en misshandel rum i Mariehamn. Den här gången mellan två personer där det utdelats både slag och sparkar.

av märket Reaction K2 Cabe från ett låst förråd vid Lots-gatan i södra Mariehamn.

Någon gång under perioden 19 november-1 december stals en skruvdragare i Föglö.

Lagting går mot vinteruppehåll

■Lagtingets sista plenum före vinteruppehållet hålls den 23 januari, med den 26 januari som reservdag.

En frågestund, där ledamö-

ter kan ställa frågor till land-skapsregeringen, hålls den 23 januari. Vårsessionen inleds den 1 mars och pågår två månader.

Elavbrott i Hammarland

■I går morse inträffade ett strömvabrott i Hammarland. Klockan 7.41 mörklades centrala och norra Hammarland.

Ungefär två timmar senare

hade alla abonnenter fått elen tillbaka. Enligt Ålands elandelslags hemsida berodde avbrottet på att en kvist blåst ner på Slättskärs transformator och kortslutit två faser.(ab)

Skriftligt material. Mycket skriftligt material har samlats i vårdnadstvisten.
Foto: JONAS EDSVIK

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

KNUT

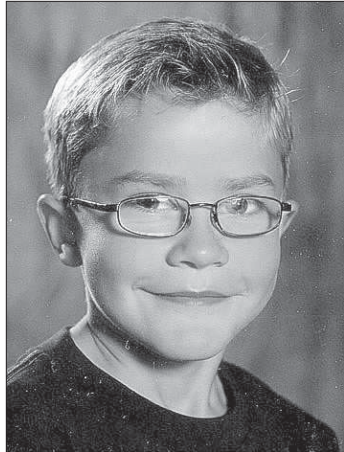
Dop

Ellen Linnéa Ingegerd Toivonen döptes lördagen den 10 januari i Eckerö kyrka. Hon är dotter till Lina Mattsson och Thommy Toivonen. Familjen bor i Finström Tjudö, men mamman har rötter i Eckerö. Dopet förrättades av kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Agnes Erika Elise Sommarström döptes i Margaretagården i Mariehamn lördagen den 10 januari. Hon är dotter till Camilla Sommarström och Ingmar Eriksson i Mariehamn. Dopförrättare var kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Izla Margita Danielasdatter Småroos döptes lördagen den 10 januari i sin mormors hem i Mariehamn. Föräldrar är Daniela Haglund och Johan Småroos i Mariehamn. Dopet förrättades av församlingspastor Maria Båsk.

Vi firar 1-15 år

Nils Eriksson i Mariehamn fyller 8 år i dag den 13 januari. Han grattas av mamma, pappa, Ida och Sofia.

Nygifta

Jari Kristian Vuori och **Ann Ingela Grane**, båda från Mariehamn, vigdes den 9 januari i Statens ämbetshus i Mariehamn. Bruden tar namnet Grane-Vuori. Vigseln förrättades av häradskrivare Sirja Boman.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

NORRA ÅLANDS PENSIONÄRER

Danscafé med allsång i Breidablick den 28 januari kl 13.30. Lotteri. Eckerö Pensionärsförenings och Mariehamns Pensionärsförenings medlemmar samt gästande pensionärer är välkomna. På dragspel medverkare: **Kalle Lund, Christer Liewendahl, Bror Gam-mel, Alfons Dahl, Tage Eriksson, Olle Gällros, Eva Nylund, Johan Högman, Artur Idman, Karl-Erik Mattsson, Helge Sjöberg, Bror "Boje" Eriksson och Karl-Johan "Jutte" Jansson.** Gitarr: **Ulf "Uffe" Andersson.** Bas: **Karl-Olof Westerlund.** Trummor: **Lars-Ove "Lasso" Haglund.** Fiol: **Anders Stenmark och Johan Högman.** Nyckelharpa: **Anders Stenmark.** Sång: **Sture Söderlund** med flera. Allsångsledare: **Sture Söderlund.** Övriga deltagare: **Publiken.** Anmälan till: NÅP:s gsm nr. 04573430154 (Christer L.) senast den 26 jan. kl.16.00. Inträde inkl. kaffe med bröd 10 euro. Varmt Välkomna.

De skidade i Hammarloppet

Vinnare. Klas-Göran Jansén vann med sina långa stavar.
Foto: ÅLANDS MUSEUM/FOLKE ROSTÉN

Vem är vem?

Det är **Klas-Göran Jansén**, som är vinnaren och står och poserar med skidorna. Det är också han som leder klungan på tre man på den andra bilden.

Han känns igen på de långa stavarna.

Detta är de uppgifter som framkommit om skidbilden i vår serie Vem är vem.

Klas-Göran Jansén leder loppet och det var också han som vann. Han körde alltid med extra långa skidstavar eftersom han var ovanligt stark i armarna.

Den andra i gruppen kan vara **Sune Holmström**. Enligt **Leif Johansson** kan det möjligen i stället vara **Helge Rosenberg** från Finström Ämnäs.

Också vad gäller nummer tre finns det två möjligheter. Det kan vara **Martin Fagerström**. Eller **Harald Karlsson**, som själv ringt till **Chatarina Lönn-roth-Sundman** på Ålands museum och berättade att han möjligen är nummer tre på

Olika förslag. Klas-Göran Jansén ligger först av de tre skidlöparna i detta lopp som antagligen kördes i Hammarland mitt i 1950-talet. Tvåan kan vara Sune Holmström eller Helge Rosenberg. Trean Martin Fagerström eller Harald Karlsson.
Foto: ÅLANDS MUSEUM/FOLKE ROSTÉN

grupp bilden. Säker var han dock inte.

Vilket lopp som körs är inte heller riktigt klarlagt. Möjligen kan det vara Hammarloppet. Tiden borde vara

mitten av 1950-talet, 1955 eller -56. Leif Johansson noterade att det inte rör sig om ett Getalopp eftersom nummerlapparna tyder på att skidlöparna startat med en minuts

mellanrum. Klas-Göran Jansén är född 1935 och slutade tävla som 21-åring, men fortsatte sedan inom veteranskidåknigen efter 45-årsålder också då med stor framgång. (ka-f)

Kom ihåg

■ ■ ■ **Amnesty Ålandsgruppen:** Möte på Stadsbiblioteket onsdag 14.1 kl 18.00. Välkommen!

■ ■ ■ **Bubblan:** Föreningen Pusselfamiljen meddelar att öppna träffen den 13.1 är inställd på grund av julutsopning. Så årets första öppna träff blir tisdagen den 3.2.

■ ■ ■ **Demensföreningen på Åland:** Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga inleds för våren söndag 18.1 kl 17.00-19.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Det finns plats för nya deltagare. Frågor och nymanan riktas till demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, GSM 0457 548 3818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax. Välkommen.

■ ■ ■ **DUV:** Fritidsverksamhet startar denna vecka. Uncan måndagar 17.30-20.30, bowling tisdagar 16-17, innebandy onsdagar 19-20, simning i Mariebad söndag kl 15-16. OBS! Folkdansen startar nästa vecka onsdag 21.1 kl 19-20.30. Något du funderar över ring kansliet tel 527 371/527 373.

■ ■ ■ **Eckerö marthaförening:** Årsmöte onsdag 21.1 kl 13.00 i Ekergården. Stadgeenliga förhandlingar.

■ ■ ■ **Evangeliföreningens Ålandskrets:** Sv. Luth. Evangeliföreningens "ledningsgrupp" besöker Åland 15-16.1. Tema: Tillsammans i Herrens tjänst. Torsdag 15.1 kl 19.00 i församlingsstugan i Vårdö. Fredag 16.1 kl 18.00 i Luthergården i Mariehamn. Predikan, sång och servering. Alla varmt välkomna.

■ ■ ■ **Fri Från Narkotika:** Kansliet, Skilnadsgatan 21, öppet för allmänheten torsdagar kl 19-20. Välkommen in!

■ ■ ■ **Folkdansarna på Åland:** Vi börjar öva på tisdag 13.1 kl 17.30 i Folkhälsans gymnastiksal, Skeppargatan 11. Välkomna med alla!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Eckerö:** Motionsdansen börjar på Ekeborg fredag 16.1 kl 19.30. Bugg en halv timme före kl 19.00.

■ ■ ■ **Fornföreningen Fibula:** Styrelsemöte på Boogården, Kvarnbo tisdag 13.1 kl 19.00.

■ ■ ■ **Fotoklubben Obscura:** Välkommen på årets första medlemsmöte, tisdag 13.1 kl 19.00 på Ålandsvägen 88. Ta med färdiga bilder till "Årets bild" max 3 st, bilder på en cd till fotoutställningen i museet max 5 st och åländska bilder på en cd-skiva till bildspelet max 100. Kolla alltid vår hemsida.

■ ■ ■ **Föreningen PusselFamiljen:**

Öppna träffen tisdag 13.1 är inställd p.g.a julutsopning. Så årets första öppna träff blir tisdagen 3.2.

■ ■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 15.1 kl 17.30 på Hotel- och restaurangskolan. Program; Jens Polviander.

■ ■ ■ **Mariehamns församling:** Barnmusikverksamheten startar för terminen vecka 3. Babymusik för famnbabysar (ca 0-1 år) tisdagar kl 10-11.30. Babymusik för gående småbarn (ca 1-3 år) tisdag kl 11.45-12.15. Klapp och klang för ca 3-6-åringar torsdagar kl 17.45-18.30. Alla grupper i St Mårten i Strandnäs. Välkomna!

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Nya året har börjat och vi delar ut vår tidning Nyset tisdag 13.1. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Alla utdelare varmt välkomna.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** "Bokträffen" torsdag 15.1 kl 14.00 i Röda Korsgården. Att läsa: Afrika av J. M. G. Le Clézio. Nya och gamla deltagare välkomna!

■ ■ ■ **Röda Korset Vänklubben:** Vi träffas igen på det Nya Året, tisdag 13.1 kl 13.00. Gamla och nya vänner är hjärtligt välkomna.

■ ■ ■ **Ålands hörsselförening:** Kurs i betonggjutning söndag 18.1

kl 11-15 och onsdag 21.1 kl 18-20 i Björnsby skola, Jomala. Kom med och gjut vackra, praktiska föremål i betong. Kursen arrangeras i samarbete med Ålands bildningsförbund. Kursledare är Gerd Karlsson. Under söndagen gjuter vi föremålen och under onsdagen sker losstagningen. Deltagaravgift: 25 euro per person för båda dagarna. Anmäl dig senast 15.1 till Handicampen, tel 527 360. Välkomna!

■ ■ ■ **Ålands köpmannaförening:** Medlemsmötet i januari framflyttat till tisdag 20.1 kl 19.00. Tema: "Färg och inredning i butik" (prel. plats: Färghuset/Möckelö). Se info om lokal på www.akf.ax eller ring kansliet på tel: 13 650.

■ ■ ■ **Ålands reumaförening:** Det finns några lediga platser till akvarellmålningen med Raina, tisdagar kl 13.00-15.00 (start 27.1). Ring Kerstin 527 370 för närmare information.

■ ■ ■ **Ålands synskadade:** Utbildning av syntolkar inom olika intresseområden såsom idrott, teater, film, konstutställningar mm under veckoslutet 28.2.-1.3. i Mariehamn. Kursen är avgiftsfri. De som genomgår kursen skall kunna fungera som syntolkar för föreningen. Anmälan senast 26.1 till vice ordförande Börje Troberg telefon 0457 530 0977 eller e-post alands.synskadade@aland.net

OBS! Det händer

TISDAG 13.1 JULUTSOPNING

■ ■ ■ **Mariehamn Torget kl 18.00.** Julutsopning och ringdans med Pia Lassila.

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 19.00** Australia. F-13/11. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

RADIO

■ ■ ■ **Ålands radio kl 13.03.** Kunskapscupen. 25 åländska sjätteklasser gör upp om årets mästartitel. I dag Föglö, Eckerö och Övernäs, Lågskär.

STICKCAFÉ

■ ■ ■ **Jomala Rönngården kl 18.00-20.00.** Stickcafé. Alla välkomna.

ONSDAG 14.1

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 19.00** Australia. F-13/11. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Tobbe Hoxell.

Spänd stämning när Kunskapscupen bandades

Det hörs ett "yes" från Övernäsåset då programledaren Ove Sjöblom säger att religion hör till kategorierna i den första omgången av Kunskapscupen.

Annars är det ganska pirrigt och nervöst bland sjätteklassisterna som är i radiohuset för att tävla och heja på sina klasskompisar.

I dag sänds programmet där sjätteklassisterna från Eckerö, Föglö och klass Lågsjär från Övernäs skola möts i Kunskapscupen som arrangeras av Ålands radio.

– Vi vill sätta kunskapsnivån på den nivå som de tävlande är samtidigt som de också skall minnas vad de lärt sig tidigare, säger programmet sekreterare Anki Karlsson.

Gott och blandat

Bland frågorna finns rena kunskapsfrågor hämtade från bland annat läroböcker, men också aktuella frågor om sport och musik.

– Särskilt musik kan de tävlande ofta bättre än domarna, säger Anki Karlsson och domaren, Paul Gäddnäs, intygar att så är fallet.

– Alla frågor skickas till domaren innan tävlingen.

Mobiltelefoner av. Programledaren Ove Sjöblom instruerar publiken om hur man skall bete sig under en radioinbandning. Klasserna har också övat in hejarramsor som de får skandera. Foto: STEFAN ÖHBERG

Jag kunde alla, utom musikfrågorna. De är så dagsaktuella.

I år arrangeras Kunskapscupen för fjärde året. Bland kategorierna i den första omgången finns bland annat svenska, husdjur, musik och Ålandskunskap. Till finalomgångarna ändras kategorierna.

– "Gott och blandat" kallar vi en ny kategori. I den kan allt från kunskapsfrågor till gåtor ingå.

Paul Gäddnäs har varit domare i alla år tävlingen arrangerats.

– För en gammal lärare som jag är det lite förvånande att märka att de frågor barnen kan sämst ofta är samhällsfrågor.

Det första programmet sänds i dag klockan 13.03.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

De tävlande. Jesper Holmström tävlar för Föglö, Mimmi Johansson tävlar för klass Lågsjär i Övernäs och Tim Uhlenius tävlar för Eckerö. De har laddat upp bland annat genom att läsa tidningar och se på nyheterna. Foto: STEFAN ÖHBERG

"Kul, men lite nervöst"

■ Tim Uhlenius tävlar för Eckerö.

– Klassen röstade om vem som skulle få vara med och det blev jag, **Simon Holmberg** och **Mathilda Bonds**. Det skall bli roligt, men jag är nog lite nervös.

Tim hoppas på frågor om engelska och samhälle.

Vilka frågor vill du att inte skall komma?

– Frågor om Ryssland.

■ Jesper Holmström tävlar för Föglö.

– Det här skall bli kul, men nog är jag lite nervös. Jag har läst tidningen hemma för att förbereda mig.

Jespers starka sida är sportfrågor, det var också så han blev invald i laget.

– Det behövdes en som kunde mycket om sport. Dessutom var jag enda kil-

len som kunde tänka mig att ställa upp.

Med i laget från Föglö tävlar också **Dominique Mörn** och **Rebecka Sundblom**.

■ Mimmi Johansson tävlar för klass Lågsjär i Övernäs skola.

– Vi var sex stycken som ville vara med och bland oss lotades det ut tre. Jag tycker det här skall bli kul, det är ju bara en gång man har möjlighet att vara med.

Mimmi hoppas på många frågor om lätttexter, medan historia är ett ämne hon tycker att hon behärskar mindre bra.

– För att förbereda mig har jag läst gamla tidningar och frågat mina föräldrar om till exempel vad som hänt inom sport.

I laget Lågsjär tävlar också **Alfred Andersson** och **Lennie Granholm**.

REGNBÅGSFYREN OCH ÅLANDS FILMINSTITUT PRESENTERAR STOLT

Filmfest Fyr Alle

DOKUMENTÄR- OCH SPELFILM

LÖRDAGEN DEN 17 JANUARI PÅ BIO SAVOY

FÖRKÖP AV BILJETTER

VARDAGAR 9-16 PÅ Q VID ÅLANDSVÄGEN 17, TFN 222 93
ELLER LÖRDAG 17.1 FRÅN KL 11.00 PÅ BIO SAVOY

FINLANDS- OCH ÅLANDSPREMIÄR

19.00 SVENSKA BIOSUCCÉN

Kl 12.00-ca. 13.40

BRÆÐRABYLTA (BROTARBRÖÐER), Kortfilm av Grímur Hákonarson, Island 2007, längd 21 min

En kärlekshistoria om två brottare och tillika bönder, den ena bor med fru och barn och den andra med sin mamma. De håller sitt förhållande hemligt och möts endast vid träningar och tävlingar.

VACKRA RÖDA NAGLAR (Dokumentär av Barbro Björkfelt, Finland 2005, längd 28 min)

En skildring av två manliga transvestiters liv och vardag - den ena öppet klädd i kjol sedan sjuttitalet och den andra som ännu inte berättat om sin hemlighet för sin fru.

DADDY'S LOVE (Dokumentär av Mette Aakerholm, Norge 2007, längd 48 min)

Kenneth är 26 år och bög. Efter många funderingar bestämmer han sig för att skaffa barn på egen hand. Han hittar en surrogatmamma i Kansas och reser till USA för att se sin son födas.

Kl 14.00-ca. 15.40

LAPSIA JA AIKUISIA – KUINKA NIITÄ TEHDÄÄN?

(HELA VÄGEN, dramakomedi i regi av Aleksi Salmenperä, Finland 2004, längd 102 min)

Venla arbetar på en fertilitetsklänik. Hon längtar efter barn, men hennes pojkvän har i hemlighet steriliserat sig. Det finns dock hjälp på hennes arbete, där förrådet innehåller gott om sperma. En kvinnlig kollega hjälper till och ljuv musik uppstår.

18.00 VÄRLDSURPREMIÄR & FÖRHANDSVISNING

FARBORN FRÅN ESKILSTUNA (Dokumentär av Arn-Henrik Blomqvist, Åland 2008, längd 28 min)

Ett lesbiskt par på Åland vill ha flera barn men inte med hjälp av en klänik. Deras bögkompis lovar hjälpa till. Men det verkar inte fungera så de börjar undersöka varför.

21.00-

EFTERFEST FYR ALLE PÅ INDIGO MED MAT, DRYCK, MUSIK OCH DRAGSHOW! DJ STJÄRNJERRY & DJ LILLGRILLEN.

ALLA ÄR VARMT VÄLKOMNA!

VI TACKAR

norden
Nordens Institut på Åland

UDDA
Kafé & Restaurang

indigo
RESTAURANG & BAR

mtryck.ax
MARKERINGS- & TRYCKERI

AirÅland

FOTO: TOMAS MICHAELSSON

PATRIK 1,5

(Dramakomedi i regi av Ella Lemhagen, Sverige 2008, längd 102 min)

Ett bögpar bestämmer sig för att adoptera barn. Men i stället för sonen, Patrik 1,5 år, dyker 15-åringen Patrik upp, och det visar sig att det blivit fel i pappersarbetet. Inte blir det bättre av att Patrik dessutom är en småkriminell homofob. De tre huvudrollerna spelas av Gustav Skarsgård, Torkel Pettersson och Tom Ljungman.

KLIPP UT OCH SPARA!

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Med (den svenska) regeringens nya forskningspolitik kan en direktör för ett telecombolag eller en entreprenör i vitvarubranschen få större makt att staka ut framtida forskningsfält än forskarna själva. **SVERKER LENAS PÅ DN-KULTUR.**

Filmfest med nya bildvinklar

Urpremiär för Blomqvist-dokumentär på lördag

Festfixare. Regissören Arn-Henrik Blomqvist och Maria Antman, ordförande i Regnbågsfyren, bjuder in till filmfest på Savoy på lördag.

Foto: JONAS EDSVIK

En världsurpremiär och en Finlandspremiär kryddar den blandning som bjuds vid "Filmfest Fyr Alle", den endags filmfestival som hbt-föreningen Regnbågsfyren och Ålands filminstitut ordnar på Bio Savoy på lördag.

Världsurpremiären gäller Arn-Henrik Blomqvists dokumentärfilm "Farbror från Eskilstuna" som handlar om ett åländskt lesbiskt par som försöker att få barn med hjälp av en god vän som är gay. Filmen kommer senare i vår också att visas i den finlandssvenska televisionen, FST5.

Finlandspremiär är det vid festivalen på Ella Lemhagens "Patrik 1,5" som handlar om ett bögar som – inte helt utan komplikationer – adopterar en son. Filmen, som var nominerad i flera kategorier inför guld-baggegalan i går kväll (12.1) i Stockholm, visas i samarbete med Savoy och kommer även att gå på biografen en vecka efter festivalen.

Återkommande

Maria Antman, ordförande

i Regnbågsfyren, säger till Nyan att en filmfestival av det här slaget länge har funnits i planerna. Från början tänkte man sig ett lite längre evenemang men den endagsfestival som det nu blir får ses som en början. Man skulle gärna göra filmfesten till ett återkommande evenemang och låta den omfatta två dagar.

–Allt arbete görs ju på fritiden och vi har en ganska blygsam budget på drygt 6.000 euro.

Nya infallsvinklar

Att en festival som "Filmfest Fyr Alle" behövs är Maria Antman dock övertygad om.

–Det är vår målsättning i Regnbågsfyren att söka nya infallsvinklar på vardagen, i det här fallet på temat familjen. De filmer vi visar under festivalen bjuder på annorlunda former av familjeliv.

Filmerna kretsar, enligt förhandsinformationen, huvudsakligen kring temat familj ur homo- bi- och transsynvinkel men också andra hbt-teman förekommer, som till exempel transvestism.

– Vi vill på detta sätt erbjuda ålänningarna bra filmer,

men också nya vinklingar och synsätt och väcka frågor gällande normer kring familj, vardagsliv och jämställdhet, sammanfattar man i ett pressmeddelande.

Maria Antman understryker dock att man ingalunda riktar sig enbart till hbt-personer. Alla intresserade är varmt välkomna.

Tre "filmpaket"

Utöver de två filmer som nämndes inledningsvis finns en hel rad filmer att välja mellan.

■ Filmdagen börjar kl 12.00 och det första filmpaketet som pågår till cirka kl 13.40 består av tre dokumentärfilmer: en isländsk, en finsk och en norsk. Den isländska Bræðrabylta beskriver en kärlekshistoria mellan två brottare som också är bönder.

Den finländska "Vackra röda naglar" berättar om två manliga transvestiter medan den norska "Daddy's love" handlar om en bög som skaffar barn på egen hand genom en surrogatmamma i USA..

■ Kl. 14.00 är det dags för det andra paketet som är den kritikerrosade finska dramakomedin "Hela vägen" (Lapsia ja aikuisia – kuinka niitä tehdään? Barn och vuxna – hur görs de?) från år 2005.

■ Kvällspaketet inleds klockan. 17.00 med mingel och tillhörande tilltugg med alkoholfritt bubbel. Klockan 18.00 är det dags för Arn-

Ella Lemhagens Patrik 1,5 är en av filmerna som visas på minifestivalen.

Henrik Blomqvists "Farbror från Eskilstuna" och på den följer, som avslutning på filmkvällen, "Patrik 1,5".

■ Därefter fortsätter kvällen med efterfest, öppen för alla, på restaurang Indigo med "mat, dryck, musik och glittrande dragshow med en

gästande dragqueen".

Ålands landskapsregering, Nordens institut på Åland och föreningen Konstsfundet stöder festivalen ekonomiskt.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Fler besökare fick Ålands museum och

Ålands konstmuseum under fjolåret. Antalet besökare steg med 8 procent, det vill säga från 27.771 år 2007 till 30.018 år 2008.

– Siffrorna är särskilt glädjande med det i beaktande att de bägge museerna även året innan höjde besöksstatistiken, då med 10,25 procent, skriver enhetschef **Annika Dahlblom** vid utställningsenheten vid museibyrån i ett pressmeddelande.

Av sommarmånaderna överraskade augusti med höga besöksiffror, en uppgång med drygt 30 procent jämfört med året innan. Även december månad fick ett rejält uppsving, plus 54 procent, främst tack vare barnutställningen "Alfons har landat".

Försäljningen i museireceptionen har även den ökat, med 28,7 procent. Ökningen gäller främst biljettintäkter och litteraturförsäljning. Övriga varor i museibutiken har sålt ungefär som året innan, endast en svag ökning syns där. □

Bokträff blir det igen

i Mariehamns pensionärsförening på torsdag, den 15 januari, klockan 14.00 i Röda Korsgården. Att läsa: "Afrikanen" av **J. M. G. Le Clézio**. Nya och gamla deltagare hälsas välkomna, skriver **Doris Ingman** i ett pressmeddelande. □

Fritidsmagasinet Strömsö och barn-

programmet "Ursäkta Birgitta", båda sända i finlandssvenska FST5 belönades vid den direktsända finländska tv-galan på söndag kväll. Strömsö belönades nu för andra året i rad i kategorin bästa livsstilsprogram och Ursäkta Birgitta i kategorin bästa barnprogram. □

För att fira Kalevalas

jubileumsår sammanställer konstmuseet Ateneum i Helsingfors just nu en stor utställning om konst med motiv ur Kalevala. Det blir den mest omfattande Kalevalautställningen på flera decennier med närmare 300 verk från 1850-talet till i dag. Kalevalautställningen kommer också att inkludera verk av tio nutidskonstnärer och tio moderna kompositörer, vilket bidrar till helheten. Det moderna konstbidraget produceras i samarbete med föreningen Kalevalaseura, skriver Ateneum på sin hemsida.

Kalevalautställningen öppnas i museet den 27 februari och pågår till augusti.

Elias Lönnroths Kalevala, byggd på uppteckningar av gamla folksånger främst från Karelen, utkom första gången år 1835 och i en utvidgad upplaga år 1849, alltså för 160 år sedan. □

Dansbandet Sunnys

spelar upp till dans på Valborg
i Lemland lördag 17.1 kl. 20.00

Alla danssugna, gammal som unga är välkomna! Arr: Dansens vänner

Kvinnor med flyt

Bitu Khani och Iran Habibi från Iran har tagit initiativ till en simkurs för kvinnor som invandrat till Åland.

–I Iran är det inte lika viktigt som här att kunna simma, säger Bitu Khani.

Bitu Khani och Iran Habibi tog kontakt med Folkhälsan som har både bassäng och simlärare.

–Det är tredje gången en kurs som den här ordnas nu, behovet verkar vara stort, säger simlärare Josefin Sandell.

Ett behov

Folkhälsan ordnar också specialkurser för andra vuxna som inte kan simma eller vill förkovra sig, men den här kursen vänder sig enbart till invandrarkvinnor som inte kan simma.

–Det har inte alls med någon religiös övertygelse att göra att vi vill lära oss simma ifred. Det har att göra med att många är blyga och inte vill vistas i vanliga badhus av den anledningen, säger Bitu Khani.

Hon märkte ganska snabbt efter att hon kommit till Åland hur viktigt det var att kunna simma.

–Här är det viktigt och nästan ett behov, man far ju till exempel ofta med barnen till simhallen. I vårt land är det inte alls lika prioriterat.

De som kan simma i Iran, berättar Bitu, är för det mesta de som valt simning som sport och därför utövar det.

Många är blyga. Bitu Khani berättar att många av kursens deltagare är blyga och inte vill lära sig simma i en vanlig simhall, därför har man anlitat Folkhälsan. Foto: MALIN TILLSTRÖM

–Att fritidssimma bara för nöjes skull finns inte på samma sätt där.

Ivriga

Tio kvinnor går kursen.

–Alla ligger inte på samma nivå så undervisningen blir individuell. Alla är mycket ivriga att lära sig simma, säger Josefin Sandell.

Hon påpekar att bara bassängen är ledig går det bra för vilken grupp som helst att boka bassängtid. Då skall man höra av sig till Folkhälsans kansli.

Initiativtagare. Iran Habibi är en av initiativtagarna till kursen. Foto: MALIN TILLSTRÖM

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Skippat torrsimmet. Bitu Khani lär sig simma varje tisdagkväll med hjälp av simläraren Josefin Sandell. Foto: MALIN TILLSTRÖM

Sälj det du inte behöver med en annons i Torget

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan. Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annon i tidningen och på torget.ax 0€

Bild på hemsidan 0€

Bild i tidningen 10€

Signatursvar 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

FASTIGHETSAFFÄRERNA I DECEMBER

Lugnt på fastighetsmarknad

Totalt 37 fastighetsaffärer skedde i 13 kommuner under den sista månaden 2008. Det är ännu färre än december 2007, då det talades om ”stilje” med bara 43 fastighetsaffärer. December brukar dock vara anses vara den lugnaste månaden i branschen.

Brändö
Fastighet: Tomt med fritidshus, 4.600 m², Torsholma.
Säljare: Matti Johannes Andersson.
Köpare: Karl Jakob Ingmar Törnroth.
Pris: 12.000 euro.

Fastighet: Tillskottsområde, 470 m², Brändö.
Säljare: Ritva Elisabeth Karlsson.
Köpare: Jan-Ole Mikael Eriksson.
Pris: 705 euro.

Fastighet: Tillskottsområde, 320 m², Brändö.
Säljare: Ålands norra skärgrädsförsamling.
Köpare: Jan-Ole Mikael Eriksson.
Pris: 480 euro.

Eckerö
Fastighet: Tomt för fritidshus som gränsar till hav, 79.000 m², Storby.
Säljare: Mary Johansson och Johan Johansson.
Köpare: Hubertus von Frenckell.
Pris: 100.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 2.430 m², Torp.
Säljare: Marianne Helena Rönnberg.
Köpare: Leo Väinö Konstantin Lundström.
Pris: 52.500 euro.

Finström
Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 4.500 m², Bamböle.
Säljare: Kaj Håkan Himberg och Guldrid Venita Himberg.
Köpare: Ramona Venita Beatrice Himberg och Johnny Mattsson.
Pris: 6.750 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Tomt för bostadshus, befintliga byggnader ingår ej, 5.400 m², Bamböle.
Säljare: Kaj Håkan Himberg och Guldrid Venita Himberg.
Köpare: Regina Himberg och Benny Mikael Mattsson.
Pris: 8.000 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Tomt för bostadshus som gränsar till hav, 6.750 m², Bamböle.
Säljare: Guldrid Venita Himberg och Kaj Håkan Himberg.
Köpare: Rosita Himberg.
Pris: 6.750 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Tomt med bo-

Prästgård i Västänträsk? Ett jord- och skogsbruksområde med bostads- och ekonomibyggnad på cirka 150 hektar i Finström Västänträsk har Jon Lindeman köpt för 150.000 euro. Foto: MALIN SVEGEMO

stadshus, 1.380 m², Åkerv. 4 i Godby.
Säljare: Valdine Erikssons dödsbo.
Köpare: Göran Johan Vilhelm Isaksson och Kurt Reinhold Isaksson.
Pris: 76.500 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde med ekonomi- byggnad, 0.12 ha, Tjudö.
Säljare: Uno Karl-Erik Högman och Margareta Kristina Högman.
Köpare: Pär Kristian Karlsson och Annika Cecilia Karlsson.
Pris: 10.000 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde med bostads- och ekonomibyggnad, som gränsar till hav, 150.10 ha, Västänträsk.
Säljare: Karl Hemming Jansson och Hjördis Anita Jansson.
Köpare: Jon Lindeman.
Pris: 150.000 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 2.770 m², Godby.
Säljare: Fastighets Ab Postvägen i Finström.
Köpare: Fastighets Ab Atom.
Pris: 34.500 euro.

Föglö
Fastighet: Tomt för fritidshus, 610 m², Prästgården.
Säljare: Jan Harry Strandell.

Köpare: Frej Peter Kenth Isaksson.
Pris: 300 euro.

Geta
Fastighet: Tomt för bostadshus som gränsar till hav, befintliga byggnader ingår ej, 7.950 m², Skinnarböle.
Säljare: Siv Marika Mattfolk.
Köpare: Lars-Göran Blomqvist.
Pris: 6.000 euro.

Hammarland
Fastighet: Tomt med fritidshus, 3.672 m², Frebbsby.
Säljare: Kjell Henry Mattsson.
Köpare: Birgitta Susann Terese Odenborg.
Pris: 33.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 6.250 m², Frebbsby.
Säljare: Stig Arvid Åke Mattsson och Inga Ann-Charlott Beatrice Mattsson.
Köpare: Daniel Mikael Stefan Karlsson och Jana Josefin Mattson.
Pris: 2.500 euro.

Jomala
Fastighet: Tomt med bostadshus, 933 m², Västerkalmare.
Säljare: Nora-hus Ab.
Köpare: Sofia Sjölund och Jörgen Örbloom.
Pris: 330.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 800 m², Södersunda.

Säljare: Johan Karl-Erik Andersson.
Köpare: Rino Jurg Häuselmann.
Pris: 9.778 euro.

Fastighet: Mark, 2.093 m², Möckelö.
Säljare: Dykbolaget på Åland Ab.
Köpare: Mariehamns telefon Ab.
Pris: 64.500 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.000 m², Södersunda.
Säljare: Johan Karl-Erik Andersson.
Köpare: Glenn Edi Häuselmann.
Pris: 12.222 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 2.070 m², Österkalmare.
Säljare: Synergie Ab.
Köpare: Andreas Karl-Johan Näse.
Pris: 27.000 euro.

Kökar
Fastighet: Tomt med ekonomibyggnad som gränsar till strand på holme, 171.220 m², Karlby.
Säljare: Anna Carolina Maria Woxell.
Köpare: Thomas Anthony Dahlgrén.
Pris: 7.080 euro.

Lemland
Fastighet: Vattenområde, Järsö.
Säljare: Nils Henrik Dahlman.

Köpare: Anders Åke Karlsson och Siv Ann-Christin Karlsson.
Pris: 100 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus som gränsar till hav, 2.310 m², Järsö.
Säljare: Fastighets Ab Bergö.
Köpare: Anders Åke Karlsson och Siv Ann-Christin Karlsson.
Pris: 150.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 1.800 m², Järsö.
Säljare: Fastighets Ab Bergö.
Köpare: Ken Erik Johansson och Sandra Widing.
Pris: 66.000 euro.

Fastighet: Tomt för bostadshus, 2.000 m², Järsö.
Säljare: Fastighets Ab Bergö.
Köpare: Jim Johan Oksman och Anne Marie Sinda.
Pris: 55.000 euro.

Fastighet: Tillskottsområde, Järsö.
Säljare: Nils Henrik Dahlman.
Köpare: Roland Emanuel Karlsson, Gunilla Margareta Lemqvist-Karlsson, Anders Åke Karlsson och Siv Ann-Christin Karlsson.
Pris: 1.000 euro.

Mariehamn
Fastighet: Tomt med bostadshus, 821 m², Arénsgränd 4, Nyängen.

Säljare: Eva Rosenbergs dödsbo.
Köpare: Knut Niklas Isaksson och Frida Josefin Isaksson.
Pris: 171.000 euro.

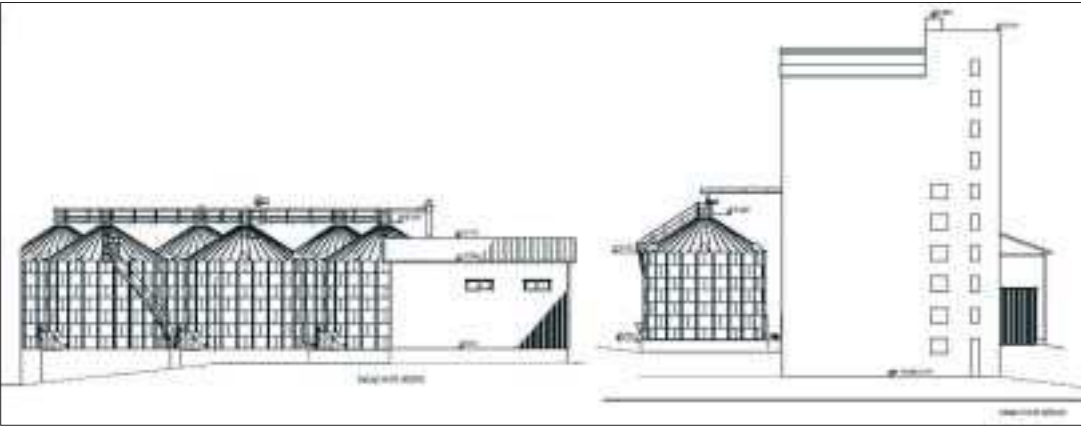
Saltvik
Fastighet: Tomt med fritidshus, 25.900 m², Haraldsby.
Säljare: Peter Gunnar Lundberg.
Köpare: Berndt Ljungdahl och Britt-Marie Ljungdahl.
Pris: 35.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde med fritids- och ekonomibyggnad som gränsar till hav, 27.64 ha, Långbergsöda.
Säljare: Fastighets Ab GE.
Köpare: Mariehamns rederiaktiebolag.
Pris: 330.000 euro.

Fastighet: Tomt med fritidshus som gränsar till hav, 9.250 m², Hjortö.
Säljare: Ullmus Consulting Ab.
Köpare: Juri Frans Johannes Jalava, Petra Riitta Johanna Jalava, Ilja Jalava och Matti Jalava.
Pris: 72.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 546 m², Haraldsby.
Säljare: Herbert Karl Albin Lindström.
Köpare: Ulla Ringmor Lindström.
Pris: 60.000 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

len i december

Nybygge i Saltvik. Sex nya silon och en ny mottagningsbyggnad med sociala utrymmen planeras vid Färjsundet. Ab Lantbruk köpte marken där anläggningen planeras i december 2008. Ritningen till vänster visar fasaden mot öster, ritningen till höger visar fasaden mot söder.
Ritning: AB LANTBRUK

Marken köpt för torksatsning i Färjsundet

Ab Lantbruks satsning på en ny torkanläggningen invid Färjsundet har tagit ett steg vidare då bolaget nyligen köpte det aktuella markområdet för 65.000 euro.

Redan i november berättade Nya Åland om Ab Lantbruks planer på en större torkanläggning invid den befintliga byggnaden vid Färjsundsbron.

Då hade man fått ett första positivt förhandsbesked från Saltviks kommun, men för att kunna söka om bygglov måste man ha besittningsrätt för marken.

Det har man nu efter att i

december ha köpt området på cirka 17.000 kvadratmeter för 65.000 euro av **Raija Orvokki Hildeborg Lehtiö.**

–Jo, så nu har projektet tagit ett steg åt rätt håll, säger Lantbruks vd **Sture Blomqvist**, som berättar att det återstår saker att ordna ännu innan bolaget kan ansöka om bygglov.

Högt och stort

Det befintliga torkbyggnaden i Färjsundet byggdes år 1965 av SÖK, Centrallaget för Handelslagen i Finland, i den finns åtta silor.

I utbyggnaden planeras sex nya spannmålssilor. Varje silo är 11,23 meter hög, 11 meter i

diameter och rymmer 500 ton spannmål.

Enligt planerna ska även en 160 kvadratmeter stor mottagningsbyggnad för spannmål byggas i anslutning till torken. Den byggnaden ska även innehålla sociala utrymmen och kontor.

Därtill nämns även en om- och utbyggnad av hamnen.

I samband med gårdagens informations- och diskussionsmöte för spannmålsodlare berättade **Niclas Johansson** om planerna på en eventuell utbyggnad för alla intresserade.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Fastighet: Mark som gränsar till hav, befintliga byggnader ingår ej, 17.100 m², Haraldsby.
Säljare: Raija Orvokki Hildeborg Lehtiö.
Köpare: Ab Lantbruk Åland.
Pris: 65.000 euro.

Sottunga

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 3.68 ha, Sottunga.
Säljare: Hans-Olof Leo Johans.
Köpare: Tomas Mikael Pettersson.
Pris: 54.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 15.52 ha, Sottunga.
Säljare: Hans-Olof Leo Johans.
Köpare: Thomas Ingemar Lindström.
Pris: 26.330 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 2.97 ha, Sottunga.
Säljare: Hans-Olof Leo Johans.
Köpare: Stig Alfons Karlsson.
Pris: 32.560 euro.

Vårdö

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 4.600 m², Lövä.
Säljare: Karl Birger Rosén.
Köpare: Aili Helena Yläkorpi.
Pris: 40.000 euro.

Ett i stan. Bara en fastighetsaffär registrerades i Mariehamn i december. Det var detta bostadshus i Nyängen som köptes av Niklas Isaksson och Frida Isaksson för 171.000 euro.

Foto: MALIN SVEGEMO

I Godby. Detta hus på Åkervägen i Godby, med en tomt på cirka 1.380 kvadratmeter, såldes i december till Göran Johan Vilhelm Isaksson och Kurt Reinhold Isaksson för 76.500 euro.

Foto: MALIN SVEGEMO

Alltid nära dig 12-18.1

Entrecôte

 kg **18,50**

Soppkött av nötboge

 kg **8,80**

Hempalvad skärgårdsskinka

 kg **13,90**

Färsk laxfilé

norsk

 kg **9,95**

Oolannin potatismos

400 g (EP 3,50/kg)

..... påse **1,40**

Roslagslimpa

510 g (EP 5,20/kg)

st **2,60**

Fastlagsbulle

2 st/ask (EP 1,28/st)

 ask **2,55**

Apelsinjuice

1,5 l (EP 1,26/l)

 VALIO st **1,90**

PLUSSA

JANUARI MÅNADS
PLUSSA ERBJUDANDEN

Smaksatt yoghurt

200 g

MED PLUSSAKORT

(EP 1,25/kg)..... 4 st **1,00**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 2,25/kg) st **0,45**

Grynost

200 g

MED PLUSSAKORT

(EP 5,00/kg)..... 2 st **2,00**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 6,45/kg)st **1,29**

Klementiner

1,5 kg

MED PLUSSAKORT

(EP 0,99/kg)..... påse **1,99**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 1,66/kg)påse **2,49**

Daim miniglas- strutar

6 st/312 g

MED PLUSSAKORT

(EP 11,51/kg) pkt **3,59**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 13,75/kg)pkt **4,29**

Tulpaner

10 st (EP 0,39/st)

bukett **3,90**

K EXTRA

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs,	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

Här får du svar på de vanligaste frågorna om ditt nya skattekort

Skatteförvaltningen postar som bäst de nya skatte-korten för 2009, före den 16 januari ska det dimpaner i postlådan.

Här får du svaren på de vanligaste frågorna gällande skattekort.

När ska man byta till det nya skattekortet?

– Skattekortet för 2009 träder i kraft 1 februari 2009. I januari använder man ännu skattekortet för 2008.

Måste jag alltid skaffa ett nytt skattekort om procentsatsen måste ändras?

– Du behöver inte ett nytt skattekort för att höja procentsatsen utan du kan själv till arbetsgivaren och anmäla ett högre grund- eller tilläggsprocent. Arbetsgivaren kan dock inte ändra inkomstgränserna. Du kan själv göra kalkyler om ändringsbehovet med en skatteprocenträknaren som finns på hemsidan www.skatt.fi/skatteraknare.

Jag har flyttat vid slutet

av året. På mitt skattekort står nu fel hemkommun. Vad ska jag göra?

– Skattebyrån får adressuppgifterna direkt från befolkningsregistret, men om man flyttat i november eller december kan det hända att de nya uppgifterna inte hunnit noteras. Ett nytt skattekort skickas inte automatiskt utan man måste be om ett nytt. Kontrollera dock först om kommunalskatteprocenten i den nya hemkommunen är samma som i den gamla. Är de samma behöver inte skattekortet ändras.

Hur kan skattekortet ändras?

– Skattekortsändringen kan göras via posten. Det följer med en ändringsblankett med skattekortet som kan returneras i svarskuvertet till skattebyrån.

– Via internet. En blankett för ansökan om ändring finns på skatteförvaltningens hemsida www.vero.fi.

– Skattekortsändringar kan i allmänhet göras per telefon.

Man måste dock besöka skattebyrån om man fått ett nytt pensionsbeslut eller om man nyligen tagit ett lån vars räntor man vill få beaktade som avdrag redan i förskottsinnehållningen.

Varifrån kommer uppgifterna i årets skattekort?

– Skattekortet baseras på den senast verkställda beskattningen, vilket i år är 2007 års beskattning. För skattekortet har löneinkomsterna dock höjts med cirka 10 procent. Har man själv sökt ändring ersätter dessa uppgifter de tidigare. Uppgifter om pensionsbelopp kommer direkt från pensionsutbetalarna.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Källa: Skatteförvaltningens hemsida www.vero.fi.

På denna hemsida hittar du både mer och detaljerad information om det mesta som rör skattekort och andra skattefrågor.

Nya kort för 2009. Årets skattekort kommer till alla i början av januari. Uppgifterna i kortet baseras på 2007 års beskattning. Ändringar kan du göra med blankett via posten eller internet, ofta går det också bra att ringa. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Messa Nyan!
0457-323 4444

avanspartners

Placeringsseminarium

Alternativa investeringar:

Placeringar anpassade för ett osäkert börsklimat

Avanspartners bjuder in dig intresserade investerare till ett seminarium om alternativa investeringsformer. Tillsammans med Superfund och SIP Nordic bjuder vi på en trevlig kväll med intressanta ämnen och lättare förtäring.

Ur programmet:

”Framtidens sparande”, Börje Hammarling & Ina Hovi, Superfund

”Avkastning med kapitalskydd oavsett börsriktning”, Robert Grünau, SIP Nordic AB

Efter presentationerna bjuds på lättare förtäring.

Plats och tid: Måndagen den 26 januari kl. 18.30 på Indigo, Nygatan 1.

Målgrupp: Intresserade investerare.

Anmälan: Deltagande endast genom anmälan per telefon 22 315 eller med kontaktuppgifter per e-post till info@avanspartners.ax

BÖRSKOMMENTAR

Verkligheten hinner ifatt

I slutet av november inleddes en uppgång på börserna som nu ser ut att ha avslutats, eller åtminstone tagit en paus ett tag.

Indexet för de 40 största bolagen i Norden, OMX Nordic 40, hann stiga med över 20 procent innan nedgången tog vid i förra veckan. Jämfört med för ett år sedan är indexet fortfarande 42 procent lägre idag.

Framförallt är det aktier inom sektorerna råvaror och energi, de sektorer som ledde nedgången innan, som nu har återerövat en del av sin förlorade mark. Trots uppgången har makrostatistiken fortsättningsvis pekat på sämre tider, till exempel är arbetslösheten i USA nu uppe i höga 7,2 procent.

Det har med andra ord egentligen inte funnits någon fundamental anledning till att handla upp börserna, utan snarare har uppgången bara varit en naturlig motreaktion på en alltför stark nedgång innan. Trots att volatiliteten är på väg åt rätt håll från tidigare skyhöga nivåer, så kan vi inte utesluta nya körningar neråt framöver.

Man kan föreställa sig börserna som en kula, som rullar framåt mellan väggar av gummisnoddar. Ju mera kulan ligger och trycker mot den ena väggen, desto mera tånjer kulan ut gummisnoddarna åt det hållet, och desto kraftigare blir därför studsarna tillbaka, eller rekylerna, när kulan väl slungas tillbaka åt det andra hållet.

Det är inte märkvärdigare med börserna: går den för snabbt ner så studsar den tillbaka upp igen. Nedgången under hösten

fram till slutet av november var kraftig, därför är det bara naturligt att vi har fått njuta av uppgångar ett tag.

Vinstvarningarna avslutade det förra året och kom också att inleda det nya året. Stockmann stod på tur i förra veckan, trots att det inte var länge sen den senaste vinstvarningen levererades. Rörelseresultatet för 2008 blir lägre än året innan, lovade man, till följd av de lägre volymer och de lägre priser som det kända klimatet har medfört. Valutakursutveckling har därtill varit sådan att Stockmann som har fått se vinsten att krympa, eftersom både rubeln och den svenska kronan har försvagats mot euron.

Stockmann har längre tampats med vikande försäljning och problem på den ryska marknaden. Under december ordnade bolaget flera reaktkampanjer, bland annat höll man månaden ut 20 procents rea på fem produktlinjer varje vecka. Trots den svaga försäljningen ser bolaget ut att kunna ge en dividend på 1 euro per aktie i vår, vilket motsvarar en hygglig direktavkastning på över 9 procent på dagens aktiekursnivå på 11 euro.

Aktien hade strax innan jul tappat 75 procent av sitt värde från toppen för två år sedan. Därefter vände aktien upp, och kanske är det så att rean på aktien snart är slut och man inte ska vänta länge till om man är intresserad av att köpa aktien.

Medan Stockmanns dividend ser lockande ut så hände något i UPM förra

veckan som fick dividendssamlare att sätta kaffet i halsen.

Aktieägarna i UPM har efter många år vant sig vid att tidigt om våren få höra klirret av en 75 cents dividend som dimper ner i aktiedepån. Tillsammans med kackerlackor och fästingar skulle bolagets dividend på 75 cent per aktie nästan säkert överleva ett kärnvapenkrig, trodde man.

När bolaget i förra veckan presenterade sina nya finansiella mål och samtidigt ändrade sin dividendpolicy, så sjönk aktiekursen med nästan 10 procent på nyheten, från 9,14 till 8,28 som lägst. Hädanefter ska bolaget dela ut minst en tredjedel av det operativa kassaflödet, efter att nödvändiga löpande investeringar har gjorts. För att belysa skillnaden i utbetalning så skulle förra årets dividend med den nya policyn ha varit 42 cent, i stället för den faktiska på 75 cent, en stor skillnad således.

Därför blir det nog till att spänna öronen extra mycket i vår, när sjöfågeln återvänder och naturen spirar av liv, om man ska höra något av dividendklirret från UPM.

Mathias Söderback
Avanspartners

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder.

Källa MSCI Barra (www.msci.com)

	INDEX	1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	0,3	0,9	-6	-32	3,3	-46,3	-27
Sverige	MSCI Sweden	-0,2	-2,1	-6,4	-29,8	6	-39,4	-36,8
Europa	MSCI Europe	1,5	1,1	-5,7	-26,1	4,7	-38,4	-29,3
Nordamerika	MSCI North America	-0,8	-2,8	-1	-17,9	2,2	-30,6	-34,8
Japan	MSCI Japan	4,1	3,3	5,4	-9,1	3,5	-21,5	-38,6
Asien	MSCI Asia Pacific	1,4	1,9	-8,4	-29,5	2,9	-46,7	-26,1
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	3,6	-5,9	-23,2	-60,4	5	-65,6	-51
Latinamerika	MSCI EM Latin America	4,3	8,3	5,1	-39,3	10,8	-41,3	-7,1
Världen	MSCI World Free	0,6	-0,6	-2,2	-20,3	3,2	-33	-33,2

Två berättelser om klimakteriet

Majkens kropp har alltid behandlat Majken vänligt. Mensvärk har hon inte upplevt i större mån, förlossningarna har gått i en enda samman-
dragningen och klimakteriet försvann i en handvändning.
– Kroppsligt har jag alltid fungerat väldigt bra.
För Eva däremot har det varit betydligt tuffare. Hon har ätit östrogen i femton år och kan fortfarande känna av vallningar.

Fotnot: Majken och Eva heter egentligen något annat.

”Mensen slutade pang bara”

Majkens kropp har alltid varit behändig. Ingen mensvärk att tala om och förlossningar som hon liknar vid katters. Således var det heller aldrig ett problem att gå igenom klimakteriet.

Majken var 13 år och året var 1959 då hon fick sin första mens.
– Mamma hade inte berättat om vad som hände med flickor i puberteten, men på något sätt hade jag ändå klurat ut vad mens vad.
Majken minns exakt tillfället för sin första blödning:
– Jag var ute på gården och skulle hoppa över ett dike. Det var något som kändes märkligt då jag hoppade. Sen då jag behövde gå och kissa märkte jag att jag fått min mens. Jag minns att jag var mycket nöjd, det kändes bra.
Majkens mens har varit regelbunden. Har inte mensen kommit med 28-30 dagars mellanrum har hon varit gravid.
– Kroppsligt har jag alltid fungerat väldigt bra. Det kroppsliga har alltid varit naturligt.

Gravid med spiral

Majken hör till dem som är extremt fertila: hon har blivit gravid både då hon använt p-piller och spiral.
– Varje gång jag fick mens var det som en lättnad i kroppen. Då visste jag att jag inte var gravid.
Hennes kropp har alltid hängt med i hennes humör. Då hon haft ovanligt kraftiga menstruationer har hon senare märkt att de hängde ihop med häftiga gräl med ex-maken.
– Jag har haft några missfall, men det är nästan som om jag mentalt framkallat dem själv eftersom det inte alls passat in mitt liv med en graviditet just då.
Bindorna är en historia för sig. Majken har hunnit uppleva många varianter.
– De första var en tjock historia i en blå förpackning med vita prickar. De var styva och besvärliga. Bindorna har förstås blivit bättre och bättre med åren.
Hon har haft mensvärk, men inte mer än att en mat-sked konjak eller en promend hjälpte.
– Då man promenerar får livmodern syre och det känns bättre. För varje barn jag fått har också mensvärken blivit mindre. Att ha samlag har också hjälpt.

Laxen hjälpt

Majken kom i klimakteriet då hon var 59 år.

– Jag fick sömnsvårigheter och fick piller. Jag började förvisso sova, men livet blev platt. Då jag ville sluta sa läkaren ”i din ålder måste man äta hormoner”. Jag undrar om läkemedelsfabrikerna påverkar läkarna till att skriva ut mer piller än som behövs.
Då hon slutade äta hormoner slutade också mensen att komma, så där pang bara.
– Jag saknar inte mens, det kunde vara jobbigt ibland och bindorna har blivit dyrare. Då jag blödde som värst måste jag ha beibblöjor på natten, det var dyrt.
I övrigt har hon inte haft övergångsbesvär. Under en period kunde hon bli lite varm då hon blev upprörd, men det är allt.
– Jag tror det beror på att jag ätit strömming eller lax minst en gång i veckan hela livet. Det finns mycket östrogen i de fiskarna.

Inga fler barn

Att inte gått genom klimakteriet betyder också att Majken inte kan få fler barn.
– Jag får en nästan primitiv reaktion då jag ser barn. Det är så fantastiskt att föda och vara gravid.
Hon fick sitt första barn 1968. Det gick ”otroligt snabbt”.
– Jag har märkt att jag inte skall berätta hur behändiga förlossningar jag haft, det brukar väcka lite avundsjuka.”
Hon lärde sig andningsteknik i en profylaxkurs innan den första förlossningen.
– Jag tror att man slutat lära ut andningstekniken, jag förstår inte varför för jag har haft så god hjälp av det.

” Jag har märkt att jag inte skall berätta hur behändiga förlossningar jag haft, det brukar väcka lite avundsjuka.”

Foto: JONAS EDSVIK

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

”Karlar kan inte förstå hur djävulskt det är!

Livskvaliteten påverkas negativt om man har kraftiga besvär under klimakteriet. Det menar Eva som har ätit östrogen i femton år och fick stå vid ett öppet fönster på jobbet under de kraftigaste vallningarna.
– Det är många dagar jag bara velat försvinna.

Eva fick sin första mens då hon var 11 år. Det var jobbigt från början.
– Ibland hade jag så mycket värk att jag måste ligga på lärarnas soffor och vila.
Mensen var ganska kraftig men alltid regelbunden. Den hemska värken lättade också efter att Eva fick barn.
– Jag hade också så gott som alltid pms. Jag var svul-len och kände mig allmänt olustig. Men också det tyckte jag blev bättre efter att jag fick barn.

Tidigt

Det första tecknet på klimakteriet kom tidigt.
– Några månader efter att jag fyllt 40 fick jag ingen mens och jag var inte gravid. Jag gick till en gynekolog som sa att jag inte kommit i klimakteriet. Hon gav mig gulkroppshormoner och jag fick mens igen.
Efter ytterligare ett par år fick hon starka värmevallningen och gick än en gång till gynekologen.
– Då var jag 43 och fick börja med östrogen.
Eva hade hela tiden våld-samma värmevallningar som hon säger inte går att jämföra med något annat.
– De kunde komma när som helst, på natten eller mitt under ett möte. De var krypande och sjönk och dalade. Efter en halvtimme kom de tillbaka.
Då östrogen skrevs ut åt henne första gången ansågs det vara en undergörande medicin som hjälpte mot allt.
– Först på senare tid har det talats om de negativa bieffekterna som att man kan tappa sexlusten. I mitt fall överväger ändå det positiva.
Efter något år med östrogen fick Eva nya blödningar.
– Jag kände mig aldrig säker.
Hon rekommenderades en operation då både livmoder och äggstockar togs bort.
– Efter operationen tyckte jag att det skulle bli skönt att slippa östroget. Då sa gynekologen ”nej nej nej” och jag fick fortsätta. Överlag har intresset för klimakteriet inte varit stort hos de manliga gynekologer jag mött. Jag

”Folk tycker det är pinsamt om man börjar prata om klimakteriet och problemen som kan uppstå.”

har upplevt att de skrivit ut recept rutinmässigt och egentligen struntat i hur jag har det.
Minskad dos
Eva har ätit östrogen i 15 år nu. Då de första larmrapporterna kom om ökad risk för bröstcancer i samband med högt östrogenintag försökte hon halvera dosen.
– Men då kom vallningarna tillbaka. Man orkar helt enkelt inte leva med den, jag blir irriterad och alldeles fruktansvärt trött. Karlar kan inte förstå hur djävulskt det är. Det blir så varmt och kvavt att man vill riva av sig alla kläder. Då det var som värst på jobbet fick jag stå vid ett öppet fönster för att svalka mig.
En kvinnlig gynekolog som Eva mötte och som hon upplevde respekterade hennes problem skrev ut 1 milligrams tabletter Livial.
– Jag har kämpat med dem för de hjälper inte till hundra procent. Nu kan jag leva med att bara ta dem, vallningarna kommer inte så ofta utan bara nu och då och är ganska milda.
Lite fakta
Eva har med tiden lärt sig att leva med ”sitt dilemma” som hon kallar det.
– Man lär sig leva med de här sakerna.
Även om de kvinnliga gynekologerna behandlat Eva med större respekt än de manliga är hon förundrad över att hon aldrig fått exakt information om hur preparaten fungerar, varför hon skall ta dem och vad hennes kraftiga klimakteriebesvär beror på.
– Självt tror jag att mina besvär beror på att också kvinnor skall ha testosteron i sig och jag tror att jag har ovanligt lite. Det är konstigt att det inte finns något intresse för att undersöka det här.
Och intresset från omgivningen har varit svalt och lite besvärat.
– Folk tycker det är pinsamt om man börjar prata om klimakteriet och problemen som kan uppstå. Ändå är det en vanlig kvinnlig fråga och något som många lider av.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Johan Larsson
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Jag ser det som en fantastisk möjlighet att komma till ett nytt land.

EFTER MÅNGA OM OCH MEN ÄR SÅ MARTA TILL SLUT KLAR FÖR LOS ANGELES SOL.

Norrmén öppnar för ny karriär

Men först ska han leda öspelslaget på hemmaplan

ÖSPELEN. När Daniel Norrmén själv spelade fanns det inte i hans värld. Nu känns det inte längre så långt borta. Det handlar om en framtid som tränare och Norrmén börjar så smått med herrarnas öspelslag. –Om vi nu får ta med några överåriga och får en bra balans skulle jag gärna se att vi tar oss till semifinal, säger han.

Det är just där de är i planeringen just nu. Vilka ska få spela till sommaren? De har redan hunnit med en samling och fotbollsförbundet funderar som bäst på hur kriterierna kring laguttagningen ska se ut.

–De hade lite olika utvärderingar sen senast och med ett U21-lag saknades det ledargestalter. I vårt förslag vill vi ha U21 plus tre överåriga. Men det är inte vårt beslut, säger Daniel Norrmén.

Nej, just det beslutet tar inte Norrmén. Hans beslut kommer senare när kriterierna väl är på prant. Och han gör det tillsammans med **Peter Lundberg** som även var med på Rhodos 2007.

–Jag fick en förfrågan av ÅFF. Peter var med senast och var ganska given. De behövde någon till och jag fick frågan. Det kändes jätteskoj och jag och Peter kommer jättebra överens och det ska bli kul att jobba med honom, säger Norrmén.

Öppnar för framtiden

Det gick alltså lite drygt ett halvår. Från spelare i Tipsligan till tränare för öspelslaget. Men även om många säkert ser en blivande tränare i Norrmén hade han själv aldrig några tankar på det under sin spelarkarriär.

–Men sen jag slutat har jag tänkt att jag alltid tyckt om fotboll och det kändes naturligt att ta det här och nu är jag absolut inte främmande till det. I år blir det inget annat än öspelen men sen vet man aldrig, säger han.

Och anbud lär det säkert finnas. Redan förra året var han aktuell som assisterande tränare i Finström men det var innan sammanslagningen med Sunds IF. Dessutom har han gått en grundkurs någon gång för längesedan.

Öppen dialog. Daniel Norrmén vill vara en tränare som gärna pratar med sina spelare och ibland även förklarar spelaruttagningarna för dem personligen. På bilden ger han Nyans utsända reportrar en ordentlig fotbollslektion. Foto: STEFAN ÖHBERG

–Egentligen lärde jag mig inget den gången. Jag tror grundkurserna mer är för dem som inte spelat fotboll. Sen kommer det mer om ledarstil och sådant, säger Norrmén.

Frihet under ansvar

Men med en lång karriär på högsta fotbolls nivå har Norrmén givetvis mycket gratis. Många tränare, många intryck och mycket erfarenhet. Dessutom har han varit lagkapten i IFK och assisterande kapten i Brommapojkarna.

–Den stora skillnaden är att lagkaptenen är en i laget, säger han. Nu är jag inte det utan är en av de som bestämmer och tar ut laget.

Än så länge vet han alltså inte vilka spelare han får välja mellan. Det lär ge sig. Men ledarstilen och attityden, förhållandet mellan sig själv och spelarna, den är mer eller mindre klar.

–Jag är inte den som kör stenhårt och skäller. Det är jag inte. Det är nog mer frihet under ansvar. Och att våga vinna är viktigt för mig.

Vill prata med spelarna

Det är inte helt lätt att beskriva sig som tränare. Speciellt inte för Norrmén som knappt hunnit börja sin nya karriär. Men ju mer Norrmén pratar desto mer framgår det vad han tycker är viktigast hos en tränare. Och det är en öppen dialog.

Han tar ett exempel.

–Att prata med dem som inte får spela. Det kan bara vara så enkelt som att säga att nu väljer jag Pelle idag för jag behöver hans kvaliteter.

Är det något du själv har erfarenhet av?

–Jag har själv drabbats av det och sett andra. Det krävs bara en minut men man får ut mycket av det.

Kan även säga till

På något sätt hänger det samman med att hela tiden våga vinna. Vågar tränaren prata med spelarna ger det dem i sin tur självförtroende oavsett om de ingår i startuppställningen eller inte. Det betyder dock inte

Med en 4-4-2-uppställning i grunden vill Daniel Norrmén se sitt lag spela så offensivt som möjligt. Inga långbollar eller tjonga iväg bollen här inte.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Fakta/Norrméns stjärnelva

■För att få en uppfattning om hur **Daniel Norrmén** vill formera sitt kommande öspelslag bad Nyan honom att ta ut en stjärnelva bland världens alla fotbollsspelare. Det blev i slutändan en väldigt offensiv 4-3-3-uppställning.

–Jag är absolut inte låst vid något system utan ser vad som passar laget eller motståndet bäst. Men jag är praktiskt taget uppvuxen med 4-4-2 men har spelat 4-3-3 några gånger och det har varit jätteskoj. Men jag är inte låst, säger Norrmén. Zlatan var given och den första han plockade ut, sedan ville han tvunget ha med två West Ham-spelare och **Steven Gerrard** fick bli den som samlar upp på mittfältet.

Så här blev det till slut: Robert Green (West Ham)-José Bosingwa (Chelsea), Nemanja Vidic (Manchester United), Matthew Upson (West Ham), Jurij Zjirkov (CSKA Moskva)-Kaka (AC Milan), Steven Gerrard (Liverpool), Andrej Arsjavin (Zenit St. Petersburg)-Ronaldo (Manchester United), Zlatan Ibrahimovic (Inter), Lionel Messi (Barcelona).

Fakta/Tränarna

Damlaget: Bengt Johnsson och Per Löfqvist.

Herrelaget: Peter Lundberg och Daniel Norrmén.

att Norrmén backar för tuffa beslut.

–Nej, det tror jag inte. Det är en risk givetvis och man måste säga i från ibland. Men det kan vi nog, säger han.

Och vi, det är Norrmén och Peter Lundberg. Två tränare som kommer till öspelen med ungefär samma ledarstil. Frågan i nuläget är väl bara vilka spelare de får ta med sig.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Speltid för Sjölund mot Kina

■**FOTBOLL.** Annica Sjölund spelade i 22 minuter när Finland i går förlorade mot Kina i en turnering i just Kina. Kineserna sköt in segermålet i den 42:a minuten.

I lördags förlorade Finland mot Sydkorea med 0–4 och imorgon är det match igen och den här gången mot Nya Zeeland. (jl)

Nytt motstånd för Åland United

■**FOTBOLL.** Karlebylaget KPV har flyttats upp från division I till Damligan. Efter sammanslagningen mellan PuiU och Kontu öppnades det för ett nytt lag i ligan och den platsen gick till KPV som föll mot TiPS under höstens kvalmatcher. (jl)

Sjölund blir målvaktstränare

■**FOTBOLL.** Åland United har gjort klart med **Mathias Sjölund** som ny målvaktstränare.

Det skriver klubben på sin hemsida. Sjölund har stått i mål för flera åländska klubbar och United ser honom som ”ett energiskt tillskott i Åland Uniteds framtidssträvande tränarstab.” (jl)

Oksman klar för junior-FM

■**SIMNING.** André Oksman klarade kvaltiden till junior-FM på 200 meter frisim under lördagens månadstävling i Godby. Tiden klarade han med knappa sekunden.

Junior-FM simmas 23-25 januari i Tavastehus och förutom Oksman deltar även **Gustav Carlsson** från Åland. (jl)

Inget Åland under Idrottsgatan

■**IDROTT.** Nästa vecka besöker Finlands Svenska Idrott föreningarna runt om i Svenskfinland. Under Idrottsgatan informerar FSI om vad som är på gång inom den finlandssvenska idrotten. Idrottsgatan besöker i år Borgå, Pargas, Närpes och Jakobstad.

–Idrottsgatan kom ursprungligen till för att föreningsaktiva runt om i Svenskfinland skall få möjligheten att bekanta sig med Finlands Svenska Idrott och de tjänster vi har att erbjuda. Samtidigt har vi märkt hur stor fördel vi har i vårt arbete att få ett ansikte på de som arbetar på ideell basis ute i föreningarna. Det är ju för deras skull vi hela tiden vill utveckla Finlands Svenska Idrott, säger generalsekreterare **Michael Oksanen**.

Under årets Idrottsgata informerar FSI om vad som sker på utbildningsfronten, lite nytt från barn-, ungdoms- och motionsenheten samt om föreningsstödet sökningskriterier som ledig-anslås att sökas igen under detta år. (jl)

Öhman storskytt i Superligan

■**INNEBANDY.** Målskyttet lossade rejält för Storvreta-spelaren och tillika ålänningen **Hannes Öhman** när hans lag mötte Mullsjö AIS i den svenska Superligan i söndagens omgång.

Redan 24 sekunder in i den första perioden sätter han ledningsmålet efter framspel av **Mika Kohonen**. Därefter kvitterar Mullsjö och drar ifrån till 2–1 innan Öhman gör mål nummer två, 42 sekunder in

i andra perioden. Assisterad denna gång av **Jesper Berggren**.

Därefter drar Mullsjö iväg till 6–2, innan det släpper för Storvreta som i den tredje perioden kommer i kapp. I den 16:e mi-

nuten är det dags för Öhman igen, 6–6. Ett resultat som står sig perioden ut.

Sen hinner det bara gå 16 sekunder innan Öhman avgör i sudden death, och han gör därmed sitt fjärde mål i matchen.

Båda målen framspelade av Kohonen.

Därmed har han gjort 15 mål i Superligan under säsongen 2008/09.

Storvreta ligger efter segern sjua i tabellen. (mn)

Godkänd inledning av Salmén

GOLF. Nu är det riktiga kvalet till Europatouren i gång. Och Anna-Karin Salmén inledde med två över par.
–Jag är helt bra med efter dagens runda, säger hon.

Efter ett lyckat förkval fortsätter Anna-Karin Salmén kvala för en plats på Europatouren. Platsen är fortfarande La Manga i Spanien och Salmén gick runt på två över par under den första dagen.

–Jag började bra till elvan men tappade känslan och slarvade mot slutet. Men jag är nog överlag nöjd. Helt okej, säger hon.

Har viss fördel

Två över par betyder en delad 26:e plats. Sammanlagt blev det tre birdies, tre bogeys och en dubbelbogey för Salmén. Efter tre dagars spel går de 50 bästa vidare till den fjärde och sista dagen.

–Det är första målet, säger Salmén.

Topp 30 får sedan de efterlängtnade platserna till Euro-

Ut i Europa. Anna-Karin Salmén är bra med efter första dagens kval till Europatouren. Två över par betyder en delad 26:e plats.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

patouren. Men vägen dit är än så länge lång och Salmén fortsätter idag efter sammanlagt fem dagars spel på kort tid i kroppen.

–Det är klart att det känns, absolut. Samtidigt har jag en liten fördel eftersom jag har spelat på banan medan det är många andra som kommit hit nu, säger Salmén.

Bara tuta och köra

Leder kvalet gör Jessica Ji från Korea med fyra slag under par. Sammanlagt är det 16 spelare som har två över par precis som Salmén som berättar att hon känt sig lugn under hela kvalet och att vädret nu börjar bli lite bättre.

–Jag har mer att ge, absolut, och har själv goda förhoppningar.

Vad är det som gäller för dig till dagens runda?

–Jag ska försöka koncentrera mig ordentligt, få det att kännas enkelt och bara tuta och köra. Jag tycker det känns stabilt och puttningen fungerar bra. Med full koncentration så blir det bra, säger Salmén.

Kvalet fortsätter fram till torsdag då de 50 bästa gör upp om de 30 platserna till Europatouren.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Bara träning för Hansell

■FOTBOLL. Den tidigare grönvita spelaren **André Hansell** har skådats på Sunds IF:s träningar. Men spel i klubben är inte aktuellt för Hansell.

–Nej, nej, nej, det är bara för att hålla igång och spela lite boll. Kul att träna lite fotboll, säger han.

Det var klubben som kontaktade honom och frågade

om han vill träna med dem vilket han ville. Om de är intresserade av att kontraktera honom vet han inte. Själv siktar han högre än division III.

–Det blir nog inte i första hand på den nivån, säger han.

Har du något annat på gång?

–Vi får se. Har jag något konkret får nog alla reda på det. (jl)

Tre brons för Boman i årsdebuten

■FRIIDROTT. Det blev tre tredjeplatser för **Mats Boman** i herrklassen när han i helgen gjorde sina första starter för året under Scandic Indoor Games i Huddinge.

Han började tävlingen med 51,48 på 400 meter, sprang sedan 60 meter på 7,09 i lördags och avslutade helgen med 22,88 på 200 meter.

För **Hanna Wiss** i damklassen blev det silver på 200 meter med tiden 25,61 och sedan två brons i 400 meter och 60 meter. Tiderna där slutade på 58,99 respektive 8,02.

Andreas Henriksson tog en fjärdeplats i herrarnas höjdhopp på 184 centimeter och **Lukas Mattsson** blev trea i P15

1.000meter på 3.01,21.

Övriga resultat som kan nämnas är **John Wilhelms**, 18, som blev åtta i herrklassen på 400 meter. Han har varit borta ett halvår på grund av skada men sprang nu in på 54,14.

I F15 blev **Ida Boedeker** femma på 60 meter på 8,48 och **Madeleine Ekblom** satte personrekord med sex sekunder i hennes årsdebut på 1.500 meter inomhus. Tiden stannade på 5.19,67 och Ekblom blev tia.

Noterbart är även att **Erica Nordqvist** gjorde comeback efter alla sina knäproblem och sprang 200 meter på 27,66. Detta trots sjukhusbesök på grund av nässelfeber och utslag på hela kroppen. (jl)

Nordström spelade hela matchen

■FOTBOLL. IFK Mariehamns **Johannes Nordström** spelade hela matchen när U17-landslaget i söndags spelade 1–1 mot Lettland i en turnering i Vitryssland. Finlands mål gjor-

des av inhopparen **Jan-Erik Heljander** från FC Inter i den andra halvleken. Idag är det match mot Italien, på torsdag mot Ryssland och på lördag är det placeringsmatch. (jl)

Englund målskytt i viktig segermatch

■ISHOCKEY. Mål, assist och seger. Det är facit för **Robin Englund** efter Hudiksvalls HC:s bortamatch mot LN 91 Hockey i söndags. Matchen slutade 5–3 till Hudiksvall och Englund assisterade fram till sitt lags fjärde mål medan han själv gjorde det

femte. Hudiksvall ligger på en fjärdeplats i sin division II-serie och det krävs en tredjeplats för att nå Allettan.

Två omgångar återstår och Hudiksvall ligger på samma poäng som trean men med en match mer spelad. (jl)

MPF fortfarande i serieledning

■BOWLING. MPF lag 1 vann två matcher och förlorade lika många under förra veckans omgång i veteranernas riksserie i Åbo. MPF leder fortfarande serien men

avståndet till tvåan är nu bara 40 poäng.

För MPF lag 2 blev det en seger på fyra matcher i Hangö och de ligger på en fjärdeplats i sin serien. (jl)

Nyan rättar

■I måndagens artikel om längdskidtävlingen i Jomala blev det fel ålder och klubb på **Alex Johansson** som tävlade i H10. Rätta ålder är åtta år och rätt klubb är LIF.

Sportens kom ihåg

■ **Basket Åland:** Killarnas träning måndag och onsdag vid Ytternäs skola 20.00-22.00. Nya spelare välkomna. Fortfarande chans att komma med i öspelslaget. Mer info ring Andy 04573429202.

■ **JIK:s motionsvolleyboll:** (mixed) startar igen i Vikingahallen torsdagar 20.30 - 22.00. Vi spelar för att det är kul! Välkomna. Ev förfrågningar 0400791014.

■ **MPF:s bowlingsektion:** Håller värmöte i Idrottsgården i dag 14.00.

■ **Saltviks jaktvårdsförening:** Annordnar luftgevärstävling på Renvalls på onsdag 19.00

■ **Volleyboll:** Distriktsdomarkurs i volleyboll 31 januari-1 februari. Arrangeras i samarbete med ÄVF och NIG-09. Kursledare Klas Hejdenberg. Info och anmäl-

ningar till Sandra Ekström: sandra.ekstrom@aland.net, tel 040-8455896/ 22896

■ **ÅID-skidor:** Sprinttävling för H-21 och D-21 idag, onsdag, 19.30 vid skidskyttecentrum i Jomala. Klassisk stil. Anmälan på platsen senast 19.00.

■ **ÅID/IFF-skidning:** 1:a deltävlingen i Håve-bil cup vid skidskyttecentret i Jomala i dag, onsdag, 19.00 i klassisk stil. Klasser D/H8 600m utan tidtagning, D/H10 1 km, D/H12 2 km, D/H14 3 km, D/H16 5 km, D/H18 5 km. Anmälan på plats 18.30.

■ **Ålands GK:** Vinterträning i Vikingahallen för ÅGK-medlemmar. Slagträning till och med 29 mars på söndagar 18.30-20.00. Ring kansliet tfn 41500 för bokning av matta.

■ **ÅSSF-skytte:** Gubbdagis är öppet som vanligt måndagar 13.00-15.00.

Rösta fram årets sporthändelse!

–och vinn en biljett till Idrottsgalan

IDROTT. Det var så mycket som hände förra året. Det var OS, VM och EM i alla dess sporter. Men endast en händelse kan vara årets sporthändelse och den kan ni nu rösta fram genom Nyans tävling.

Av alla som röstar lottar vi sedan ut en biljett till Idrottsgalan den 24 januari. Nyans sportredaktion har nominerat åtta händelser som ni kan rösta på och ni gör det genom ett vanligt sms. De nominerade presenteras var för sig fram till den 21 januari då tävlingen avslutas.

Rösta på något av följande händelser:

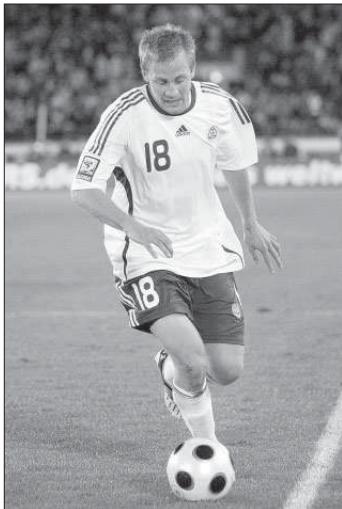
Fakta/Så röstar du

- Du röstar genom att sms:a in ditt alternativ till 173521.
- I ditt sms skriver du: Rösta sport (ditt alternativ). Exempel: Rösta sport 1.

- 1) Wilhelm Ingves gör mål mot MyPa i sin debut i Tipsligan.
- 2) Både Marcela och Kenneth Sandvik tar EM-brons i styrkelyft.
- 3) Erica Granesäter tar FM-silver på 200 meter fjärl.
- 4) Mathias Dahlman är med i laget som tar EM-silver för 5.5.
- 5) Janne Holmén springer OS-maraton.
- 6) Fredrik Fredlund tar EM-guld i Pro Stock Bike.
- 7) Daniel Sjölund gör mål mot Tyskland i VM-kvalet.
- 8) Jomala IK:s volleybollag stiger till Allsvenskan.

- Varje sms kostar som ett vanligt sms plus 60 cent.
- Av alla som röstat lottar Nyan ut en biljett till Idrottsgalan den 24 januari.

...och de nominerade är

Alternativ 7. Daniel Sjölund gör mål mot Tyskland.
Arkivfoto: VILLE VUORINEN

7) Daniel Sjölund gör mål mot Tyskland i VM-kvalet.

Han var borta från spel hela våren. Men kom tillbaka. Och när säsongen var slut hade **Daniel Sjölund** bevisat

att han är given i såväl Djurgården som i landslaget.

Pricken över i:et kom i VM-kvalmatchen mot Tyskland den 10 september i Helsingfors.

Sjölund började på bänken men kom in redan i den första halvleken. Då stod det 1–1 och med bara några minuter kvar till halvtid spelade Sjölund fram till **Mika Väyryns** 2–1. När spelarna gick till pausvila stod det dock 2–2.

Sedan kom målet. Sju minuter in i den andra halvleken var rollerna ombytta, Väyrynen spelade fram till Sjölund och helt plötsligt stod det 3–2 till Finland.

Det enda som stod i vägen för Sjölunds hjälteroll var **Miroslav Kloses** tre mål för Finland. Matchen slutade 3–3 men både Sjölund och Finland öppnade VM-kvalet bättre än många ens kunnat önska.

Alternativ 8. Jomala IK tar steget upp till Allsvenskan.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

8) Jomala IK:s volleybollag stiger till Allsvenskan.

Allt började egentligen under våren. Damerna tog steget upp till division I och herrarna spelade i Final Four. Hösten skulle visa sig bli än bättre.

Damlaget mer eller mindre dominerade i sin serie och hade chansen att spela hem en plats i Allsvenskan relativt tidigt. Men då kom nerverna.

För herrarna blev det en gratischans som dök upp ur intet.

Motståndarnas resultat gick deras väg och den allsvenska platsen var åter inom räckhåll.

Sedan kom dagen. Lucia-dagen. Dagen då Jomala IK fick två lag i den allsvenska volleybollen. Både herrarna och damerna mötte Uppsala och herrarna var först ut. Det blev 3–0 och sedan vann damerna sin match med 3–1.

Allsvenskan var säkrad. Dubbelt upp.

Rimligt att prioritera skärgårdstransporter

■**Landskapsregeringen** har från och med årsskiftet beslutat att sätta Ejdern i trafik mellan Åva-Osnäs (Brändö-Fastlandet) och i stället använda den ordinarie färjan Viggen till att transportera långtradare mellan Osnäs och fasta Åland. Dessutom skall Ejdern komplettera långtradartrafiken till fasta Åland.

Noteras bör att Ejdern är en gammal färja som icke är byggd för dagens stora och tunga bilar vilket betyder att säkerhetsaspekter kan anföras.

Trafikintensiteten mellan skärgården och fastlandet är förstås mindre under vintern men transporterna av odlad fisk från Brändö och Föglö och förnödenheter för den produktionen pågår och självfallet också annan trafik vilket innebär att Ejdern inte räcker till i alla situationer. För att inte tala om våren när den också används och direkt kaotiska situationer uppstår.

För att lösa problematiken behöver inte nya dyra anskaffningar göras. Landskapsregeringen har tonnage kapacitet till sitt förfogande, det handlar om hur man disponerar den.

Beträffande transporterna mellan fasta Åland och fastlandet bör man ej glömma den kapacitet som finns hos storfärjorna vilka numera är beroende av inkomstöverföringar i statsbudgeten.

Det är ekonomiskt riktigt tänkt att använda den kapacitet som finns men färjorna är byggda för skärgården och därför är det ett rimligt krav att skärgårdstransporterna prioriteras och därefter kommer de andra transporterna.

Låt oss exemplifiera med att man nu från ansvarigt håll via Ålandstrafikens bokningscentral uppmanat skärgårdstransportörer att flytta avgångar med färsk fisk för att ge plats åt andra bilar. Detta är ett principiellt avsteg från vedertagen praxis .Vilket är nästa steg?

Att den representativa demokratin från Brändö valt att förbigå anförda problematik med tystnad är ägnat att förvåna, särskilt gäller det de ledamöter som med brett stöd valts in i det värdeladdade och statusfyllda lagtinget.

Olof Öström
Kurt Englund

Gammal. "Noteras bör att Ejdern är en gammal färja som icke är byggd för dagens stora och tunga bilar vilket betyder att säkerhetsaspekter kan anföras." skriver insändarskribenterna. Foto: ERKKI SANTAMALA

Hur ser Mises framtid ut?

■**Enligt uppgift** har Mise bildat ett bolag, Proans, för att omhänderta företagens producentansvar. Bolaget skall ledas av **Fredrik Karlsson**, som både är Mises verksamhetsledare , samt vd för Åpab (Ålands Problemavfall).

Proans borde ha grundats av företagarna själva, men dom visar föga intresse för

saken. Produktansvaret åligger enligt lag producenterna och inte konsumenterna.

I stället träder nu Mise in, ett kommunalförbund vars huvudsakliga uppgift är att ansvara för hushållens sophantering.

Mise har ju inte, trots flera år hopande och roende, fått sin egen administration att fungera tillfredsställande, ändå åtar man sig att administrera en verksamhet som egentligen åligger någon annan. Här saknas tydligen hos Mises ledning både självinsikt och engagemang för den huvudsakliga verksamheten.

Proans är ju inte en kommunal angelägenhet, vilket både Mise och Åpab är. Men allas verksamheter är lagbundna, och instruktioner finns både för producentansvar, för hantering av hushållssopor, samt för omhändertagande av problemavfall.

Sortering av hushållssopor granskas med lupp, likaså hos vem betalningsansvaret ligger, men när det gäller företagens produktansvar går man fram med silkesvantar. Hur väl rimmar detta med lagens paragrafer om att var och en skall ansvara för sitt eget avfall?

Stadsborna är kanske nöjda med Mises verksamhet, men för landsortskommunerna blev Mise en flopp,

och flera kommuner har beslutat sig för att dra sig ur organisationen och söka lösningar för sophantering på annat håll. Det är klokt, för Jag tror inte längre att Mise är någon framtid.

En organisation är dömd att misslyckas då den inte fås att fungera tillfredsställande trots flera års verksamhet. Mise har ju heller inte helhjärtat stöd varken hos delägarna (kommunerna), eller konsumenterna (hushållen), vilket dels beror på att man inte lyckats få verksamheten självbärande utan delägarna måste fortsättningsvis skjuta till pengar, och dels för att man genom sitt agerande gentemot kunderna mist deras förtroende.

I synnerhet som det visat sig att hushåll i icke Miseanslutna kommuner har och har haft både betydligt lägre kostnader och enklare regler för sophantering! Dessutom är det ju så att ju färre Mise-delägare, desto lägre blir kostnaden för dem som är kvar, eftersom antalet anställda inte minskar i samma takt som delägarna!

Att stå utanför Mise blir med andra ord betydligt billigare än att vara med, både för delägare och konsumenter!

Runa Lisa Jansson

Allas vårt ansvar

■**Efter** att i flera år följt med i drogdebatten i media och med kännedom om både bekanta och obekanta som använder droger på Åland så vill jag komma med några åsikter, där jag framför allt vill betona de vuxnas ansvar. Våga ta ansvar!

Inkörsporten till droger är nog ganska säkert alkoholen, en tidig alkoholdebut gör att andra gränser måste testas när man blir äldre. Där tycker jag att krogarna har ett stort ansvar, det finns något som heter ”det räcker nu”, folk borde inte få ha så hög berusningsgrad på krogen som nu är tillåten på krogarna här på Åland.

Jag har aldrig någon annanstans sett så mycket asberusade människor på samma gång som på Åland. Finns det ingen lag eller någon kontroll som reglerar detta? Där får nog restaurangerna och politikerna börja ta ett större ansvar.

Eftersom jag bor centralt i Mariehamn har det sannerligen inte kunnat undgå mej att särskilt under sommaren och särskilt under Rockoffveckan vimlar hela stan av folk i olika åldrar och i olika berusningsgrader. Det är inte bara ungdomar utan även vuxna som raglar omkring. Man kan inte precis påstå att de vuxna föregår med gott exempel.

Att försvara Rockoff med att det kommer så mycket turister hit eller att det finns inget annat att göra under sommaren, det är svagt! Många tonåringar tar sin första fylla under dessa somardagar.

Festar. "Lite skrämmande är det nog när det är föräldrarna som försvarar drogmisshuset." skriver insändarskribenten. Bilden är tagen en valborgsmässoafton vid stadens friluftsområde på Espholm. Foto: BENGT HELLSTRÖM

Vad jag också i min omgivning har kunnat konstatera på senare år är att toleransen för droger blivit annorlunda. Jag känner flera föräldrar som har tonåringar eller vuxna barn som tycker att ”Det är väl ingen fara så länge de bara röker på lite då och då det gör väl alla”.

Lite skrämmande är det nog när det är föräldrarna som försvarar drogmisshuset. I vanliga fall brukar det ju vara barnen som säger ”alla andra får”! Det kan vara just de cigaretterna som gör att du till slut har ett barn med drogproblem.

Samma sak med alkohol, attityden där från de vuxna är, ja låt dem festa och ha roligt medan de är unga, bara de inte börjar med narkotika så är det ok?

Sen att en del ungdomar klarar av att röka på lite då och då eller att ta droger ibland utan att bli beroende, har jag förstått att är ganska bra reklam för narkotikans förträfflighet genom att de

inte själva är ofräscha utan kända som väldigt coola typer och du slipper ju baksmällan dagen efter!!

Tyvärr är det inte alla förunnat att balansera på denna mycket fina gräns.

Med detta vill jag på inget vis lägga någon skuld på föräldrarna, utan jag tror att det är hela vårt samhälles ansvar och synsätt på alkohol och droger som måste förändras. Politikerna och alla vuxna på Åland har ett stort ansvar. Vill vi att Mariehamn skall vara känt som staden där det är party, party? Nog måste vi väl kunna profilera oss på något annat sätt för att få hit turister än att offra våra ungdomar.

Jag tror att det är centern som har myntat följande slagord: Våga vara ålänning, jag tycker att alla människor på Åland skall ta till sig följande när det gäller alkohol och droger: Våga vara obekväma förälder, våga ta ansvar över barnen!

Obekväma förälder

► LEDIGA PLATSER

LEMLANDS KOMMUN

Socialnämnden i Lemland söker till kommunens hemservice:

En ordinarie **NÄRVÅRDARE** 50 % av heltid i periodarbete.

Tillträde: 16.2.2009

Kompetenskrav: när-vårdarexamen eller motsvarande.

Lön: enligt avtal.

Sedvanliga ansökningshandlingar bör vara socialnämnden i Lemland tillhanda senast 26.1. 2009 under adress

Kommungården, Kommunrundan 7, 22 610 Lemland.

Närmare upplysningar ges av hemserviceledare Gunilla Alén tel 34 228.

Lemland den 13 januari 2009

Socialnämnden

”Hej, vill någon ha en tjejkatt?
Hon blir ett år snart. Hör av er.
0457 343 0541

debatt

Mörka inte priset, Nyan

■**OK Nyan.** Den 31 dec 08 betalade jag er 189 euro för fortlöpande helårsprenumeration för 2009. Detta förstås baserat på produkten ”6 dagar i vecka”. En dryg vecka senare drar ni ner upplagan till 5 dagar i veckan (bra timing...), och säger att samma prenumerationspris gäller.

Jag har full förståelse för att ni håller prenumerationspriset med tanke på det taskiga ekonomiska läget **men**, en principiell fråga uppstår som ni borde lyft fram på bordet/tidningen redan när nyheten presenterades; Kan jag nu ändra min fortlöpande helårsprenumeration till till exempel tidsbunden 3 månader för 55 euro, och få mellanskillnaden återbetald? Som dom flesta andra vill jag inget hellre än att ha en tvåtidningssituation på Åland, och jag kommer att fortsätta helårsprenumerera. Man jag vill inte heller känna att jag blir ’dumförklarad’ när ni mörkar/inte tar upp ovanstående frågeställning.
Glad Nyan-läsare

I Nya Åland den 8 januari berättades om styrelsens beslut att ändra till femdagarsutgivning.

Det sista vi velat göra är att mörka någon del av beslutet att gå ner till fem dagar. Vi beklagar om det kunnat uppfattas så. 189 euro är det pris vi tog för en helårsprenumeration under 2008. Vi avstod från att göra en prishöjning för 2009, något vi hade varit tvungna till om vi fortsatt med en sexdagars-tidning. Styrelsen för Nya Åland tog det slutgiltiga beslutet på måndag den 5 januari, och vi offentliggjorde beslutet den 8 januari.

Vid varje enskild tidpunkt på året skulle det finnas det människor som betalat sin prenumeration till ett pris och sedan får en annan produkt. Det finns helt enkelt inget sätta att komma undan det, men vi är naturligtvis ledsna för det. Vi uppmanar alla som känner sig felaktigt behandlade att ta kontakt med Nya Åland. Med bästa hälsningar

Nina Fellman
chefredaktör

Hej Nyans ledning

■**Har** prenumererat på Nyan för år 2009, en 6-dagars tidning. Ni hinner bara få in prenumerationerna så försämrar ni produkten så att jag får en 5-dagars tidning, därför att ni får för litet annonser till lördagens tidning. Det visste ni när ni skickade ut prenumerationerna, så min fråga är: Hur tänker ni kompensera prenumeranterna.

Det har varit väldigt tyst om det – eller är det något som jag missat?
Ni tänker väl inte göra som med andelarna, sätta in allt i verksamheten, så att jag och många med mig blir lurade ännu en gång?

Är det så ni har tänkt det så har ni lurat mig för sista gången.

■ Hur mycket återbäring får man från Nyan nu när man inte levererar den produkt som man betalt för? Annars är det väl bedrägeri? **040.**

■ Hör du du lurad prenumerant, hur mycket extra betalade du när Nyan blev 6 dagars? **B.**

Mvh, **Ralf Holmberg**

Se svar på insändare ovan.
Red.

Varför inte en Alpha-kurs?

■**Jag kan inte** låta bli att reagera på notisen om kursen i ”Enneagram” i Kumlinge. Urgammal vishet sades det. Enneagrammet ingår i ett filosofiskt system kallat ”Den fjärde vägen” grundat av G.I. Gurdjieff (omkr 1874-1949) födelseåret omtvistat. Han angav själv olika födelseår ända från 1872 till 1887.
”Den fjärde vägen” är ett

hopkok av tibetansk buddhism, indisk hinduism, islamsk sufism, judisk kabbala, okultism, teosofi och några stänk kristen mystik. Han var en invigd schaman.
Enneagrammet är en alltomfattande symbol som står för det gåtfulla universum. Systemet kallades också ”Den listiga människans väg”.
Broder Kent! Varför startar

du inte en Alpha-kurs i stället? Den beskriver den väg en kristen skall gå – vägen Jesus Kristus – den leder osvikligt fram till målet.
Vänligen **Kurt Lindh**

PS. I en bok om Religion Mystik och Ockultism kan man läsa om Gurdjieff, hans liv och plötsliga död. Libris förlag 1981. DS.

Respektera p-förbud!

■**Mellan** Västra Esplanadgatan och Neptunigatan är det parkeringsförbud och då gäller det Mariegatan. Men där står det bilar parkerade dagligen. Lördagsmorgon kan det röra sig om 4-5 bilar.

Förbudsskylten syns tydligt. Hoppas polisen och trafikövervakaren (Lapplisa) tar dessa bilister i öronen när ni delar ut böteslappar.
Det blev parkeringsförbud då det blev busshållplats för

stadsbussarna, då gatan är så smal och bussarna så stora. Och kör man bil skall förarna känna till trafikmärkena, eller hur?
Tycker...
Boende vid Mariegatan

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Skulle vilja ha en förklaring till att Dahlmans skärgårdsskinka innehåller glutamat och andra E-tillsatser? **H från Dahlmans inte helt rena produkter!**

■ Hej, vill någon ha en tjejkatt? Hon blir ett år snart. Hör av er.
0457 343 0541.

■ –Jag är ledsen att jag kom hem så sent i natt och hade ett blått öga, sa Busiga Berra till frun. – Det hade du inte när du kom hem, älsking! **0457.**

■ Bra att det inte längre finns något ”hinder” att utveckla vindkraften! **0457.**

■ En sak som är säker är att en turist som kommer till Mariehamn med bil dom kommer aldrig igen till skyttjungen + att dom har några hundra euro att betala i fortkörningsböter när dom kommer hem. **050.**

■ När släpps artisterna till Rockoff? **0457.**

■ Jaha, känns det bättre nu när ni promenerat med facklor en stund? Blev det något lugnare i mellanöstern eller struntar judar och palestinier i våra ansträngningar? Inse att det inte blir fred där inom flera hundra år. **0457.**

■ Svart Sony digitalkamera i svart fodral borttappad 11.1. Har någon sett den? **0503519535.**

■ Om någon i lagtinget är intresserad så finns det texter från rikssvenska tidningar kring 1967-73 där dåtidens drogdebatter finns dokumenterade. Man kan direkt kopiera texterna och ungdomarnas medvetenhet om droger till nutid. Inget alls har hänt eller ändrats under dessa år. **040.**

■ Tandvården är viktig. Vi tuggar igenom ett matpaket på 270 kg per person och år, slutproduktionen blir 172 löpmeter. **Kallå.**

■ Till ”en som hört”, om KHS-friendsare. Friendsarna kan ju inte kolla efter mobbning hela tiden, om du märker av mobbning så gå fram till en friendsare och berätta vad du har sett eller hört. **0457.**

■ Jag tycker att Finström också ska gå ur Mise och sammarbeta med Saltvik och få en bra enkel lösning. Börja med att ta bort de stationer som kostar mycket och sikta på en gemensam station som tar emot det mesta. Stugbyarnas aluburk skulle lämnas gratis för pressning sedan säljas för att täcka vissa kostnader av återvinning m.m. Stora mängder av svensk pant i petflaskor skulle returneras, har plockats i många år av de som förstår sig på pengar och många har blivit rika på att panta! **Hälsningar Sorteraren.**

■ Är det utan orsak som Israel försvarar sig mot Hamas? Eller skall israelerna ut i havet? Vem demonstrerar då? **Israelvän.**

■ Du vanttjuv som tog mina svarta Puma fingervantar med lila ränder på handryggen, vänligen lämna dem där på marken som du tog dem. Jag hade precis passerat när jag märkte att de var borta. De är inte dina, jag kommer att slita dem av dej när jag ser dej! Hoppas du har varma händer nu... **040.**

■ Arbetsförmedlingen, hur kan ni bevilja utkomststöd för personer som inte bor här? Vet ni om att det bor över 25.000 rumäner i Italien, och alla av dem måste lämna landet! Till Åland kommer närmare 500 av dem, som absolut inte finner jobb här. De måste då fara tillbaka till Rumänien. Vill Arbetsförmedlingen betala för dem också? **Familjerna Karlsson i både Jomala och Finström.**

■ Hela helgen har det pågått solidaritetsmanifestationer för Israel över hela världen. Stödet för Israel växer och Israelvänner visar sitt stöd mot terrorismen. I helgen var det stöddemonstrationer i Köpenhamn, Stockholm, Berlin, London, Manchester, Warszawa, New York, Sydney m.fl. städer. **Icke-politisk.**

■ Du som hittade min mobil i taxin natten mot lördag och lovade att föra in den till polisen efter du pratat med min polare, var är mobilen nu då om den inte finns hos polisen? **Hälsningar Ägarn.**

■ Man får intrycket att JIK stigit till högsta svenska serienivå i volleyboll när man läser Nyan. Men så är det ju inte. **Kasper.**

■ Kurre från Jurmo. Du gör dig till talesman för skärgårdsborna med din högt stående debatteknik, lika med råskäll.Dämpa dig och vänd blickarna mot Karis. **040.**

■ Vet någon om tjejen som dömer

innebandy i åländska serien är singel? Och vad heter hon? **H intresserad.**

■ Citronsyra som använts i årtionden och anses helt naturligt har E-koden E330. Agar-agar har koden E406, den är tillverkad av rödalger och har använts i årtionden, närmare hundra år. Jag är absolut inte för en massa tillsatsämnen men har en bok om ämnet och ser att allt inte är så farligt som man tror. **Bra med närproducerat.**

■ När skall ÅEA lära sig att räkna rätt? 8 cent den här gången. 4 nästa osv. **040.**

■ Zinaxin innehåller inga E-ämnen som kan orsaka överkänslighetssymtom. Av E-ämnena är det endast ett fåtal som kan ge besvär. Klorofyll, bivax, veg. glycerol, sorbitol, titandioxid gömmer sig bakom koderna i kosttillskottet zinaxin. Titandioxid som nanopartiklar kan vara skadliga men de är inte i den formen i våra produkter. Vi har dessutom bland den egentliga hälsokosten sju olika glutamatt fria buljonger. **Janne.**

■ Nu är det så, att Kripan är en beställningstur ingen bokningstur (obs skillnaden). Om man haft otur och inte hunnit beställa före 21.30 så kan man givetvis åka och kolla om någon annan som har beställt den ska åka! Den får absolut inte gå före utsatt tid! Därför finns turlista! **0457.**

NYANS ROS

...till **Jessica** för hjälpen med tanden i söndags! Rosar gör **Patrik.**

...till allas vår ”bydoktor” **Monica**, du är guld värd, och tack **Peter** för att det inte blev nödsläkt! Ett stort tack till **Janke** för ”sjuktransporten”! Vackra rosor också till **Mamma** och **Pappa** som alltid hjälper mig! Ni på **akuten**, **sjukskötare Camilla** och **läkare Nagamori**; tack för att ni gjorde ett riktigt bra jobb onsdagen den 7 januari! Sist men inte minst ett tack till mina pulk-kompanjoner **Alexandra**, **Erik** och **Johan**! Kram på er alla! **Maria**, snart redo för pulkrace igen.

...vill jag ge till mina barn **Göran**, **Kie** och **Maggie** och deras familjer för den underbara överraskningen på min 85-årsdag. Vad vore livet utan er. Kram från mor **Stina**. Ros även till **er alla andra** som förgyllde min dag.

...till ”**Folkisbandet**” som livade upp vår julfest och till **de** som ordnade det övriga programmet och den fina maten. Vi andra i **Cantilena** tackar.

...vill vi ge till **Eyve** och **Allan** på Seglinge för nattkvarteret och den fina frukosten vi fick. Rosar gör gubbarna i duon **Kvällsskiftet**. P.S. Samt till **arrangörerna i jaktlaget** för de fina mottagandet vi fick.

...dubbelt upp till **Christer Liewendahl** och hans **spelmän** för två mycket trevliga program. Tack och välkomna åter. Rosar gör **alla vi** som hörde på.

HÄLGE

ZITS

”Alla olyckor i världen de senaste åtta åren är inte George W Bushs fel. Men det är ändå slående hur illa det gått på många områden där Vita huset kunde ha spelat en konstruktiv roll.

NIKLAS EKDAL I DAGENS NYHETER

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller

Kiki Alberius-Forsman

Sjögång landgång kom i gång

Sjöfararens behov av arbetsledning är omåttligt. Det har Inga Heller med växande ålder och visdom förstått mer och mer.

Det är inget fel i att lyda snällt. Sjöfararen blir ingen toffelbjälte för det – nej, nej snarare tvärtom. Det är bara giganterna som kan lyda med gott humör, bevarad stolthet och kramlusten i behåll. Säger Inga Heller i alla fall. Det är dvärgarna som krymper av lite vanlig hederlig ordertagning. För det är ju hon som bär hela det tunga ansvaret.

–Jag jobbar väl inte på ett bananplantage heller, utbrister gobbin när han har åsikter om ordergivningingen.

Han är då för söt! Den lille!

Det som gäller är självklart detta: sjögång, landgång, kom i gång!

Långa tider på sofflocket och surfande bland lustiga spel på nätet bidrar bara till ökad förslappning av hemmatomten.

Hans eget bästa – det vet hon. Självklart. Att hans eget bästa alltid hänger samman med vad som bör uträttas i huset är liksom mest en slump.

Alltså, detta är rådet till nyblivna sjöfararpartners: Betrakta din vän som dött kött ett dygn efter hemkomst. Men sedan. Då är det dags att komma i gång. Och det är du som vet vad som bör göras. Självklart.

Det är tjugondedag Knut i dag.

Det är en rolig dag. Man får äta godis.

Åländska barn har en sedvänja som kanske tål att förklaras för alla inflyttare så de inte, som Inga Heller, i hastigheten tror att det är påsk och påskkäringar i farten redan i dag den 13 januari.

Julen ska sopas ut. Det betyder att barn – och andra barnsliga individer – går från hus till hus med en sopkvast och sopar lite i farstun och säger ”tjugondag Knut, sopas julen ut.”

För detta belönas de med godis, apelsiner eller en slant. Eller så låter man fräckt bli att öppna. Om det känns så något år. Men då bör man betänka att dessa unga, av alla kön – som det heter nu för tiden, kan växa upp till dugliga sjöfarare och hemmatomtar allihop.

I sitt östra soffhorn sitter sjöfararhustrun och ser på när arbetet utförs. Och ger uppmuntrande respons.

I Inga Hellers familj är julens uppgifter fördelade så att hon gör det roliga inför julen. Han städar undan allt efteråt.

Varenda liten tomte och Jesusbarn ska lindas in i tidningspapper och läggas i lådor.

Alla stickiga julgransprydnader dras av grennarna. Aj, vad det känns!

Varenda julstjärna i varenda fönster ska ner. Oj, fall inte från stegen!

Allt stearin skrapas ur bottnen av ljusstakarna. Pet och moj och kniven den slinter. Aj, igen.

Det gäller att se till att gobbin sjöfararen är hemma dessa viktiga dagar. Så han får allt gjort i rättan tid.

Nu är glada julen slut slut slut.

Sjöfararen röjer upp utan prut prut prut.

Han är väl värd en salut, salut, salut.

Här var det sjögång, landgång, kom i gång!

Schackbrädet uppställt för nästa val år 2011

Snart dags igen.

Valgodis finns det inte än, men valtaktik är inget parti främmande för. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Redan i dag ser man hur de åländska partierna börjar positionera sig och bädda för nästa val.

En ekonomisk kris, en lågkonjunktur, hårda tider.

Det brukar vara ingredienser som stärker sammanhållningen i politiken mellan dem som makten haver. Våra två stora regeringspartier centern och liberalerna sitter med en stadig majoritet och ligger som två mittenpartier i många stycken nära varann ideologiskt.

Ändå är inte regeringssamarbetet en helt enkel historia. Det finns personfrågor som fortfarande är infekterade, det finns en viss misstro partierna emellan, och det finns, särskilt från centerns sida en stor tveksamhet kring liberalernas förmåga att föra en stram och konsekvent ekonomisk politik.

Liberalerna har allt att bevisa som största regeringsparti – att man klarar av att hålla samman en regering, att man fixar ekonomin, att man kan infria vallöften till den stora gruppen väljare inom offentlig förvaltning. Även om finanskrisen och lågkonjunkturen inte på något sätt kan kopplas till Liberalerna på Åland (många försöker nog) är det liberalerna med **Viveka Eriksson** i spetsen som får ta smällen nu när kriskassan måste användas.

Hittills har centern till stor del hållit sig undan det ansvaret. Man har låtit liberala finansministern **Mats Perämaa** ta striderna, och är inte främmande för att visa sitt missnöje med reger-

ingen både i finansutskottet och i plenisalen

Det kan tyda på två saker. Antingen att man bara håller huvudet nere när det stormar och hoppas att skräpet ska blåsa in på den liberala grannens gård inför nästa val, eller att man redan är i färd med att bygga nästa regering, när den sittande faller.

Det senare alternativet är naturligtvis kittlande för en journalist att spekulera i, men knappast sannolikt, inte minst för att det helt enkelt inte är någon annan som vill ta över ansvaret i kärva tider, för att sedan sitta med problemen till nästa val när den politiska räkningen ska betalas för de obekväma besluten.

Därmed inte sagt att inte alla partier, inklusive centern och liberalerna, redan i dag sitter och funderar på den bästa taktiken för valet 2011. Väljarnas sympatier för det ena eller det andra partiet finns i korresponderande kär. Om till exempel väljarströmmen mellan liberaler och socialdemokrater går åt motsatt håll i nästa val, vilket inte är osannolikt efter en tung regeringsperiod, så gynnar det inte bara sossarna utan också centern, som därmed tar tillbaka sin position som största parti.

De obundna och de frisinnade lever i en liknande balans. Obunden samling vann en stor valseger på de frisinnades bekostnad, men

den kan de inte i sin oppositionsroll realisera i realpolitik, och även Frisinnad samverkan har nu oppositionsrollen att spela friskt i.

Ålands framtid har sina marginalväljare nära centern och kan mycket väl förlora dem dit om det visar sig att man inte förmår åstadkomma något med sina två mandat i lagtinget. Regeringsdugligt är Ålands framtid än så länge bara för (eventuellt) centern och Obunden samling. Alla andra partier har mer eller mindre diskvalificerat Ålands framtid för regeringssamverkan, vilket till exempel för en ambitiös man som **Harry Jansson** kan bli frustrerande.

Alla dessa överväganden är partierna fullt medvetna om, och de ligger bakom alla de diskussioner som i dag förs och som till synes bara handlar om finanskrisen, nedskärningar och lågkonjunktur.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSANDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Karin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
Halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmateriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 13.35 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 04.15
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.15 → 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 → 02.40 L → 13.35
-------------------------------------	---	---	---	---

L = Långnäs

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 – 00.50 10.00 – 05.00	→ 01.00 – 10.00 04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 8.4.2009	
Rosella måndag-lördag	Rosella söndag
M:hamn Kapellskär Stockholm	M:hamn Kapellskär Stockholm
08.00 ▶ 09.15 ca 10.45 C	12.00 ▶ 13.15 ca 14.45 C
16.00 ▶ 17.30 ca 19.00 C	18.30 ▶ 19.30 ca 21.00 C
15.30 ◀ 12.00 10.10 C	17.30 ◀ 14.00 12.10 C
22.00 ◀ 19.00 17.10 C	23.00 ◀ 20.00 18.10 C

Rosella trafikuppehåll 7–16.1.2009: ur trafik 6.1 kl. 22.00, åter i trafik 17.1 kl. 08.00.

BusS Stö–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. BusS Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Aven buss Kap–Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg.
*Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

Åland-Stockholm dagligen	Åland-Finland dagligen
ÅLAND STOCKHOLM	ÅLAND ÅBO/H:FORS
01.10 L ▶ 06.30	03.30 L ▶ 07.35 Åbo
04.35 M ▶ 09.40	14.25 M ▶ 19.50 Åbo
09.55 ¹⁾ M ▶ 15.30	23.45 M ▶ 19.30 Hel
14.25 M ▶ 18.55	14.10 M ▶ 08.45 Åbo
14.10 M ◀ 07.45	01.00 L ◀ 21.00 Åbo
23.35 M ◀ 16.45	04.25 M ◀ 17.30 Hel
07.45 M ◀ 18.00 ¹⁾	
03.20 L ◀ 20.10	

M= Mariehamn
L = Långnäs

1) Reservation för charteravgång.
Kontakta vår resebutik för information.
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

| **VIKING LINE** | Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11 www.vikingline.ax |

TISDAG 13 JANUARI 2009

| **dagens ålänning** |

”Ingen man glider igenom”

I den mörka vinterkvällen kommer Dagens ålänningar, **Anton Stenback** och **Svante Örnden**, cyklade genom Dalbo.

Deras dialekter avslöjar genast att de är inflyttade killar vi pratar med. Anton visar sig vara från Replot medan Svante är från Gotland.

–Jag flyttade till Åland för att plugga till sjökapten, berättar Svante.

–Samma för mig. Vi började plugga hösten 2005, säger Anton.

Vad tycker ni om att bo på Åland?
–Hmm, det händer väl inte så mycket här nej, säger Svante.
Jag lever i tron att det är mycket krävande studier om man vill bli kapten. Stämmer det?

–Det är lite blandat. Visst är det hårt ibland, men jag tycker nog att tempot är rätt lugnt. Men inte är det en utbildning som man bara glider igenom, säger Svante.

–Om allt går enligt planer-

Inflyttade till Mariehamn. Både Anton Stenback, från Replot, och Svante Örnden, från Gotland, har flyttat till Åland för att studera.
Foto: JONAS EDSVIK

na så ska vi vara klara med studierna år 2009, efter 4,5 år, säger Anton.

Varför vill ni bli sjökapten?

–Det är spännande, ett annorlunda jobb. Det passar mig att jobba intensivt en period och sedan vara ledig, säger Svante.

–Jag bestämde mig efter att jag provade på ett år på fabriksgolvet, som elmontör. Efter det tänkte jag ”aldrig mer”, säger Anton.

Vart är ni på väg ikväll?

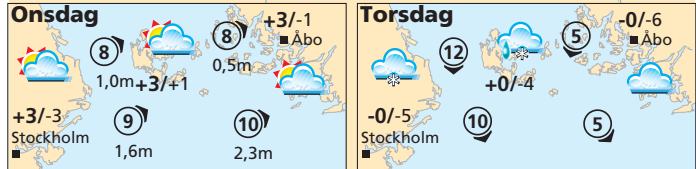
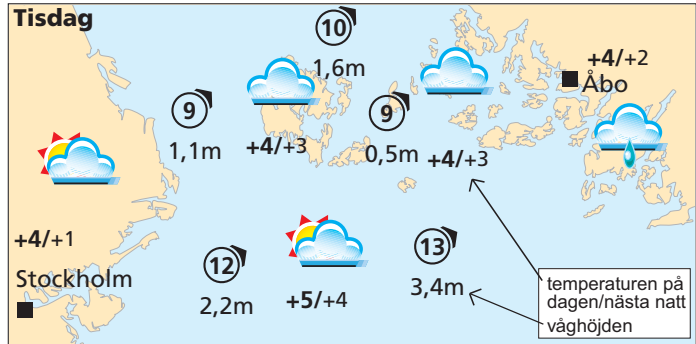
–Till gymmet. För första gången faktiskt. Jag är så illa tvungen att gå till gymmet efter att jag skadade mitt knä, säger Anton.

–Och snart är det ju dags för Beach 2009, säger Svante och skrattar.

Som Dagens ålänningar får ni säklart hälsa. Till vem?

–Då hälsar vi till SK4, vår klass.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+4	☁
Åbo	+4	☁
Helsingfors	+5	☁
Stockholm	+6	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+4	SV	14
Märket	+5	SV	15
Kumlinge	+4	SV	12

Vattenståndet i går kl 14

	Åbo	+28 cm
--	-----	--------

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	9:32	16:04
Helsingfors	9:13	15:44
Stockholm	8:34	15:18

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Max/min temp. 5.1 - 12.1. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+5,3	9.1.	-8,0	8.1.
Åbo	+3,5	9.1.	-16,0	8.1.
H:fors	+4,0	11.1.	-12,9	8.1.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+3	
Åbo	+1	☁
Helsingfors	+3	☁

Utomlands i går

Köpenhamn	+5	Madrid	+2
Oslo	+7	Rom	11
Bryssel	+4	Aten	10
Moskva	0	Las Palmas	17
London	+9	Phuket	30
Paris	+2	Peking	0

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Pasta carbonara

300 g spaghetti
150 g rökt eller rimmat fläsk
1 gul lök
4 ägg
2 dl vispgrädd
0,5 tsk salt
1 pressad vitlöksklyfta
1 dl riven parmesan eller annan ost
4 krm krossad svartpeppar

Koka spaghetti'n al dente enligt anvisningar på paketet. Skär fläsk och lök i små tärningar och stek. Tillsätt grädd, salt, vitlök och hälften av osten. Blanda med den kokta spaghetti'n i pannan, en gryta eller skål. Smaka av med salt. Knäck äggen och servera en gula per portion samt svartpeppar och parmesan i skålar.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

REA
Startar idag

Hillings

TORGGATAN 15, TEL. 19 160
Vardagar 9.30-17.30, lörd. 10-14

POLAR
nätslingor
Ljusgröna (Miracle, Momoi)

Prisex:
0.17x40x1.50.. **3,30**/st
0.17x40x1.80.. **3,70**/st
0.17x43x2.40.. **4,40**/st
0.15x45x2.40.. **4,70**/st

Engfisk

Tel 55 345, 0400 825 138

DATA GROUP
IT-partners i Skarpsansvägen

Sätt färg på tillvaron!

Nu är det hög tid att se över maskinparken inför årets presentationer.

Kom in till oss på Skarpansvägen så berättar vi mera!

MKAB.COM
Färgläggning i skärmskanning, RPS

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00
lördagar 10-14

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

REA
Startar idag

311€

Förvarings-skåp
Kontorsskåp i lackerad plåt med helt svetsad konstruktion.
Priset inkl. moms

BALTIC PRODUKTER AB
Torggatan 13A (ovanpå Stikkof's)
Tel. 16 929 - Fax 16 429

mobil.nyan.ax

Nokia

Sätt lite glädje & färg på vardagen!

Høj pulsen med oss!
Sulgult, Havsbått, Rosenrött, Gräsgrönt. Från en fondvägg till hela huset.

För boendets alla ytor

colorama

Färghuset
Möckelörendellen tfn 16 216 . Öppet: vard 8-17.30, lörd 10-14

REA

TISDAG 13.1 KL. 09
BÖRJAR VÅR VINTERREA

-30%

• inredningstyger
• gardintyger
• panelgardiner
...och mycket mera!

TYGER & SÅNT

PRESENTER & SÅNT

TORGGATAN 4, TEL. 23 360. MÅ-TO 09-20, FRE 09-18, LÖRD 10-15

LEDIGT ANNONSUTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland